

DE SLECHTVALK.

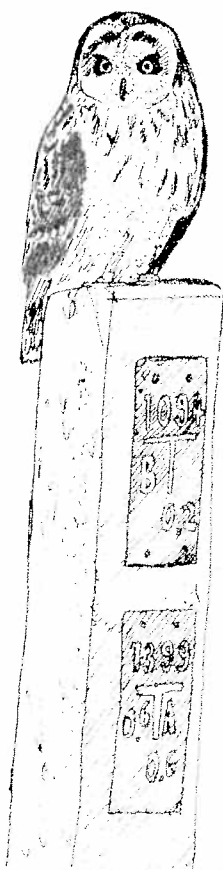

VOGELWACHT UDEN E.O.

10 JAAR

1974

1984

VOGELWACHT

UDEN e.o.

VOGELWACHT

UDEN E.O.

Voorzitter: W. Janssen, Rechtfestraat 26
Odiliapeel, tel. 04132-73625

Secretaris: J.-W. Hermans, Beukenlaan 22
Odiliapeel, tel. 04132-72777

Penningmeester: J. v. Dommelen, Willemstraat 7
Uden, tel. 04132-64430

Bestuursleden: H. Claasen & P. v. der Voort

Bank: Rabobank Uden 15.49.30.989
Gironummer bank 1096522

„DE SLECHTVALK “

Een orgaan van Vogelwacht Uden e.o.

Redactie : J. v. Dommelen, J.-W. Hermans, M. Hoefnagels, H. de Jong & H. Willems

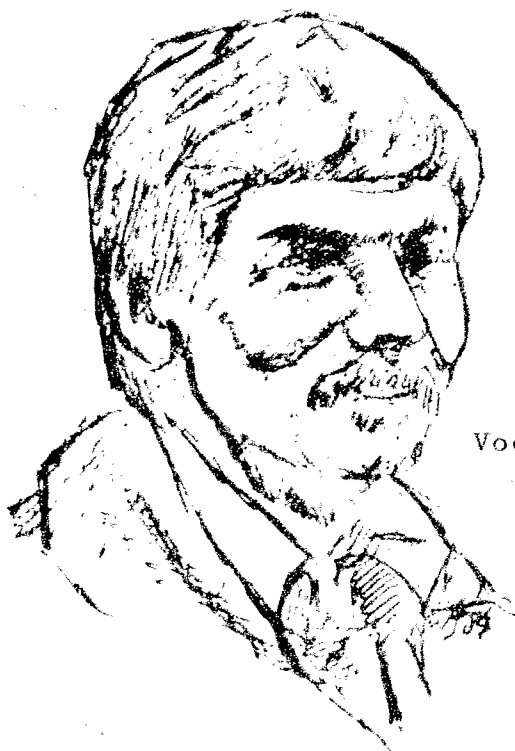
Copy voor het volgende nummer inleveren bij één van de redactieleden
voor 15 NOVEMBER 1984

NUMMER 2/3 1984

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar schriftelijk toestemming
voor hebben gegeven.

Inhoud:

		Blz.
Vogelwacht Uden e.o. 10 jaar.	Het Bestuur.	4
Mededelingen.	Redactie/Het Bestuur.	7
Proficiat Vogelwacht.	Het Bestuur IVN - Uden.	8
Het VOGELJAAR feliciteert.	Jaap Taapken.	9
De kerkuil.	John Hermans.	10
Een goede buur.	Fred de Wit.	15
Een waterige dag	Margreet Hoefnagels	16
Het voorjaar.	Jan Verhoeven.	18
Wat gaat het snel.	Ad Renders.	20
Stootvogels en uilen in 1984.	Wim Jansen.	22
Bijzondere waarnemingen.	Jan-Willem Hermans.	24
De observatietoren.	Jan-Willem Hermans.	26
In gesprek met	Margreet Hoefnagels.	28
Onder onsje.	Jan van Dommelen.	32
Hallo vogelaars.	Klaas Koopmans.	34
Onze weidevogels.	Piet van der Voort/Rene Aderholt.	35
Dia - archief.	Jan van Dommelen.	40
Donaudelta.	Jan van Dommelen.	41
Persbericht Bescherming Trekvogels.		44
Cryptogram.	Jan van Dommelen.	45

Voorzitter: W. Jansen.

VOGELWACHT UDEN E.O.

10 jaar

In september 1974 is binnen het IVN-Uden een werkgroep opgericht die zich speciaal ging bezighouden met alles wat met de vogels in de vrije natuur te maken had.

Aanvankelijk nog een kleine groep, die in december 1974 al begonnen met een cursus vogelgeluiden. De cursus en ook de vergaderingen gebeurden in huiselijke kring.

Veel steun en hulp ondervond deze groep in die beginjaren van de vogelwerkgroep Den Bosch. Maar ook van de invalidenvereniging te Odiliapeel die in de winter van 1975/76 zo'n 170 nestkasten maakten.

In 1975 werd al aan de weg getimmerd in de vorm van een etalage bij Gebr. de Jong. En in 1977 werd de eerste Vogelbeschermingsavond georganiseerd waarbij ruim 100 belangstellenden werden ontvangen. Ook is er in de winter van 1976/77 begonnen met wintervoeding o.a. ook voor de roofvogels en op de bibliotheek is een stencil gelegd voor belangstellenden.

1978, In dit jaar slaagden twee leden voor de cursus Controleur Vogelwet en werd er voor de eerste keer meegewerkt aan het ringen. Er werden dat jaar, 3 haviken, 7 buizerden, 16 torenvalken, 4 steenuilen, 19 sperwers, 3 kerkuilen en 2 boomvalken geringd.

Zo groeide de activiteiten maar ook de werkgroep gestaag. Zij groeide naar een steeds grotere zelfstandigheid en in de loop van 1982 kwam de gedachte naar boven om volledig zelfstandig te gaan functioneren.

Op 7 februari 1983 was het zover. Tijdens de ledenvergadering werd de "Vogelwacht Uden e.o." opgericht, met alle bijkomende beslommeringen als statuten en huishoudelijk

regement. De doelstelling werd duidelijk omschreven:

- aankweken van belangstelling, waardering en zorg voor de in het wild levende vogels;
- het beschermen van vogels en hun biotoop;
- het bestuderen, inventariseren en vastleggen van gegevens over vogels en tevens het publiceren daarvan;
- het samenwerken met andere personen en/of verenigingen die een soortgelijke doelstelling hebben;
- het behouden en creëren van nestgelegenheid voor vogels.

Om deze doelstelling te bereiken werkt de Vogelwacht in de vorm van taakgroepen.

Wij onderscheiden de volgende taakgroepen:

a. Inventarisatie- en waarnemingsarchief.

Het verzamelen van de gegevens welke door de leden bij elkaar worden gebracht, deze registreren en in kaart brengen.

b. Wintervoeding.

Het verzamelen van voeder (ook voor stootvogels) en de organisatie van de voeding; waar ? wanneer ? Hoe ?

c. Knotten.

Het bijhouden van knotwilgen, heggen en houtwallen, als belangrijk biotoop voor de vogels.

d. Weidevogelbeheer.

Het beschermen van de weidevogels. Voorlichting aan de boeren en het plaatsen van nestbeschermers waar dat nodig is. Tevens het inventariseren etc.

e. Redactie blad.

Het verzorgen en uitbrengen van het eigen verenigingsblad "De Slechtvalk". Vier maal per jaar.

f. Krantenarchief.

Het verzamelen van allerlei publicaties in kranten en tijdschriften betreffende vogels of hun biotoop.

g. Tentoonstellingen.

Het verzorgen, opbouwen van stand, bevordering van de verkoop etc.; alles wat te maken heeft met het deelnemen aan een of andere manifestatie.

h. Dia-archief.

Het aanleggen van een dia-archie t.b.v. cursussen, lezingen en tentoonstellingen. Elk lid kan hierin bijdragen.

i. Oeverzwaluwenbeheer.

Het aanleggen en onderhouden van de zwaluwenwand. Ook hierbij is de hulp van iedereen nodig.

j. Nestkasten.

Het plaatsen en onderhouden, maar ook het controleren, van nestkasten in de regio.

k. Stootvogelbescherming.

Het inventariseren van de stootvogels; het plaatsen van kasten of horsten en het controleren er van. Verder de verzorging van het ringen.

l. Publiciteit.

Verzorgen van de nodige publicaties in plaatselijke en/of landelijke bladen.

m. Rondbrengen van "De Slechtvalk".

Andere taakgroepen zijn; Controleurs Vogelwet, Consulent-schap van de Vogelbescherming, Revalidatiecentrum voor vogels en niet te vergeten het bestuur van de vereniging.

Daarbij komt hopelijk binnenkort de bouw en het onderhoud van de observatietoren aan de Grensweg.

Van ieder lid wordt verwacht dat hij in een of meerdere taakgroepen meewerkt. Een actieve vereniging heeft behoefte aan actieve leden.

Ook zal er dit jaar, na enige jaren vogelcursussen voor leden verzorgd te hebben, er een vogelcursus voor niet-leden van start gaan.

Geen enkele taakgroep werkt volledig zelfstandig, alle correspondentie loopt via het secretariaat en regelmatig wordt door de taakgroepen verslag uitgebracht.

Als geldelijke steun om deze grote verscheidenheid van activiteiten te kunnen verwezenlijken heeft de vereniging in de eerste plaats de contributie van de leden, daarbij komt de verkoop van artikelen, de donaties en de jaarlijkse bijdrage van donateurs. Wij hopen ook in de komende jaren hierop te kunnen rekenen. Dank U wel.

10 JAAR VOGELWACHT UDEN E.O. bereikt door hard werken en een goede organisatie. Alle leden proficiat, want dat is het werk van ons samen. Wij blijven daar op rekenen, en allemaal bedankt voor steun en medewerking.

HET BESTUUR.

MEDEDELINGEN:

van de redactie:

- Jubileumnummer -

Na een lange vakantie is hier dan eindelijk het jubileumnummer. En wat voor een nummer, een heel boekwerk. Een blad om er eens rustig voor te gaan zitten en te genieten van de diverse verhalen, met of zonder wat nostalgie ; en de felicitaties van bevriende personen en/of verenigingen.

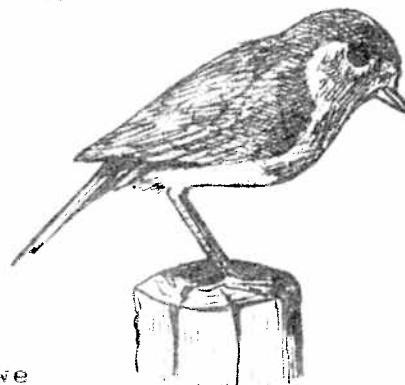
- Copy -

Ook na de vakantie kunnen wij nog steeds copy gebruiken. Klim eens in de pen.

- Foto's -

Wanneer u zwart/wit foto's hebt die iets van doen hebben met de Vogelwacht, laat ons dit dan weten. We kunnen deze foto's nl. in het blad plaatsen.

van het bestuur:

- Nieuwe leden -

We verwelkomen de volgende nieuwe leden:

Rien de Mol, Zandelweg 10 te Venhorst, 04925 - 768

Pieter van der Voort, jr. Dorshout 2 Uden tel. 63292

- Benzinevergoeding -

Besloten is de regeling bij excursies als volgt te wijzigen: Bij een rit van 10 - 20 km kost dit f. 3,-- p.p.
van 20 - 30 km f. 5,-- p.p.

Boven de 30 km f. 0,20 per km per auto.

- Observatietoren -

Zoals bekend is de bouwvergunning verstrekt. Inmiddels is ook de berekening (bouwtechnische) naar de Gemeente. We wachten op de goedkeuring.

PROFICIAT VOGELWACHT !

De Vogelwacht jubileert en terecht schenkt het Bestuur daar extra aandacht aan.

Aanvankelijk begonnen als een actieve werkgroep binnen het IVN, -Huub Janssen mag hierbij zeker genoemd worden als man van het eerste uur - zijn jullie uitgegroeid tot een prima functionerende zelfstandige vereniging.

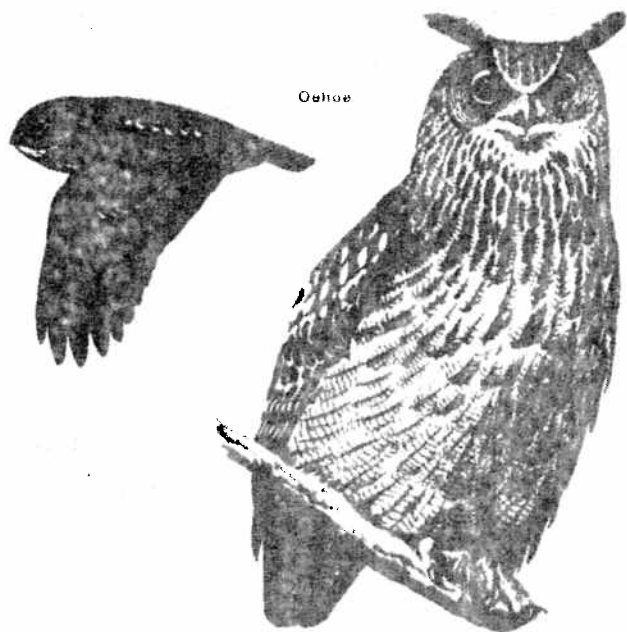
Het IVN-Bestuur was bij de afsplitsing bezorgd dat jullie te hoog zouden vliegen, maar de tijd heeft bewezen dat jullie beschikken over een kern van goede leden, geen eendagsvliegen, maar mensen die projekten serieus met kennis van zaken aanpakken en die weten vol te houden.

De aktie tot behoud van het biotoop voor de oeverzwaluwen op Hemelrijk is daarvan een goed voorbeeld.

Als jullie leden zich voor de vereniging blijven inzetten zoals dat tot nu toe het geval is, dan kan het Bestuur met een gerust hart nieuwe projekten aanpakken.

Het Bestuur van het IVN-Uden wenst jullie een fijne jubileumviering en een goede toekomst. Nogmaals: PROFICIAT.

Het Bestuur van de Afdeling
Uden - IVN.

"HET VOGELJAAR".

FELICITEERT VOGELWACHT UDEN E.O.

Ofschoon wij beslist wel even mogen stilstaan bij het tienjarig jubileum van de Vogelwacht Uden en Omgeving willen wij niet verzuimen een blik op de toekomst te richten. Er staan veel plannen op stapel, zoals het aanleggen van een oeverzwaluwenwand met behulp van gegevens van "Het Vogeljaar" en de uitkijktoren in het natuurpark "De Maashorst", die binnenkort gebouwd zal worden.

De schrandere, werkzame leden van de Vogelwacht Uden en Omgeving hebben een breed scala van werkzaamheden. Zij werken niet alleen educatief (excursies, lezingen, cursussen, voorlichting, publicaties), maar ook aan praktische vogelbescherming (nestkasten, wintervoeding, hulp aan oeverzwaluwen, controle op de Vogelwet 1936), terwijl tevens meegewerkt wordt aan landelijk onderzoek (zoals inventarisaties, ringonderzoek). In het eigen blad klopt het hart van de Vogelwacht.

In de afgelopen tien jaar heeft de Vogelwacht Uden en Omgeving bewezen wat zij waard is voor deze regio. Daarbij ook geholpen door diegenen die de Vogelwacht financieel steunden. U kunt de Vogelwacht tijdens haar tienjarig jubileum niet beter van dienst zijn dan hen weer financieel wat te helpen, zodat nog meer plannen in de eerst volgende tien jaar verwezenlijkt kunnen worden. Dan steunt U niet alleen deze uiterst actieve en nuttige organisatie, maar U helpt er ook onze vogels mee. Want hulp hebben onze vogels in alle opzichten in deze tijd broodnodig. En daar profiteert uiteindelijk U en ook uw kinderen later weer van. Dat moet U goed voor ogen houden.

"Het Vogeljaar" feliciteert de Vogelwacht Uden en Omgeving van harte met haar jubileum en wenst haar een vruchtbare volgende tien jaren toe.

Jaap Taapken, Baarn

Red. Het Vogeljaar.

DE KERKUIL

Zoals de naam al aangeeft broedt de kerkuil van oudsher in kerken. Toch blijkt de laatste jaren dat de kerkuil steeds onkerkelijker aan het worden is. Zo huist nog ongeveer 30% in kerken; in 1974 nog 25% en in 1978 nog maar 17%.

De oorzaak hier van komt later in dit verhaal nog te zien.

De kerkuil, hier ook wel "kransuil" genoemd, broedde vóór 1963 nog in grote aantallen in ons land.

Door de strenge winter van 1962/63 is de populatie teruggevallen tot enkele tientallen broedparen. Daarna

is er weer een geleidelijke toename gekomen, maar deze heeft toch niet meer de stand bereikt van vóór 1963.

De kerkuilen zijn vooral gevoelig voor strenge winters omdat ze weinig vetreserves aanleggen. Een kerkuil kan maar 4 - 8 dagen zonder voedsel en is gespecialiseerd op één soort voedsel, die in strenge winters massaal sterft of onder de sneeuw blijven, waardoor de uil niet kan overleven. Die gevoeligheid bleek ook weer in de winter van 1978/1979 (zie tabel I).

De achteruitgang in 1973 is te wijten aan de zeer natte zomer, die er voor zorgde dat er weinig voedsel (veldmuizen) aanwezig was.

Tabel I : Globale schatting van het aantal broedparen in Nederland .

Jaar:	Aantal:
vòòr 1962	3500
1972	300 - 500
1973	150 - 250
1974 - 1978	300 - 500
Na winter '78/'79	120 - 150
1982/1983	300 - 500

Gelukkig broedden in 1982/1983 weer de aantallen van vòòr 1978/1979 en volgens S.Braaksma, (kerkuilenkenner bij uitstek), zijn de aantallen in 1984 weer hoger dan in 1983.

Echter de aantallen van vòòr 1962 zullen in Nederland nooit meer gehaald worden, doordat de schaalvergroting in de landbouw er voor gezorgd heeft dat het optimale biotoop van de kerkuil grotendeels verdwenen is.

Het optimale biotoop wordt gevormd door kleinschalige graslandjes omgeven door houtwallen en heggen, met hier en daar akkerbouwlandjes waarop rogge of haver groeit. Zoals al gezegd wordt het hoofdvoedsel gevormd door de veldmuis, daarna volgen bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, aardmuis en huismuis. 3% Van het voedsel wordt gevormd door vogels en 1% door amfibieën.

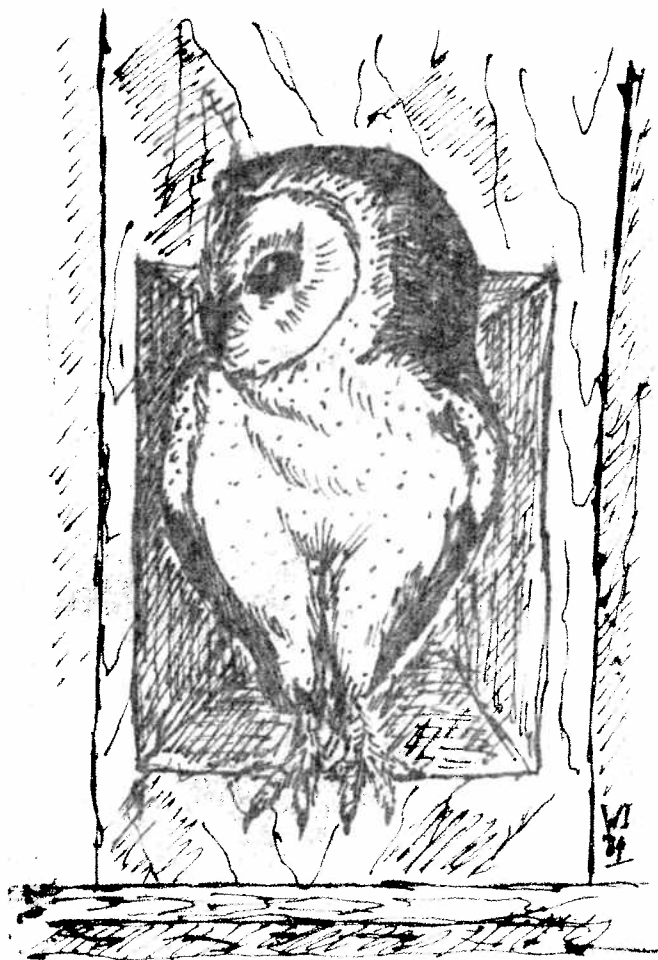
Een kerkuil legt 3 - 7 eieren, maar dit varieert nogal eens en kan zelfs 11 bedragen. In goede muizenjaren worden twee tot drie legsels grootgebracht, maar regel is één legsel.

In tegenstelling tot vele andere vogels begint de kerkuil al met broeden na het leggen van het eerste ei. Hierdoor krijg je nogal wat leeftijdsverschil tussen de jongen onderling. In slechte muizenjaren vliegen dan ook alleen maar de eerst-uit-het-ei-gekomen jongen uit.

Meestal sterft dan de jongste kerkuil, omdat deze niet voldoende voedsel kan bemachtigen, daar zijn oudere broers en zussen sterker zijn. Het lijkt hard maar toch is dit de beste methode om het voortbestaan van de kerkuil veilig te stellen.

Niet alleen het verdwijnen van kleinschalige gebieden heeft er voor gezorgd dat het aantal kerkuilen drastisch

is verminderd. Ook het afsluiten van de in- en uitvlieg-gaten in boerderijen en kerken heeft er voor gezorgd dat een aantal geschikte broedplaatsen verloren ging. Vooral in kerken zijn vele vlieggaten van zolders dichtgemaakt vanwege de duivenoverlast en misschien dat u dan kunt begrijpen wat in het begin van het verhaal is aangeduid dat de kerkuil steeds onkerkelijker is geworden.

Toch kunnen we aan de achteruigang van het aantal broedplaatsen iets doen, want er is door de vogelwerkgroep Midden-Brabant een kerkuilenkast met inlooppijp ontwikkeld. Hierin broeden alleen kerkuilen, zodat het met de overlast van duiven rond de kerken en boerderijen ook gedaan is. Laten we hopen dat we door middel van deze kasten de kerkuil in Nederland kunnen behouden.

In ieder geval heeft het hangen van kasten in onze omge-

ving succes gehad, zoals u hierna kunt lezen.

DE STAND VAN DE KERKUIL IN ONZE OMGEVING.

- Ongeveer 10 jaar geleden broedde er elk jaar in de lagere school in Odiliapeel een paartje kerkuilen. Door het dichttimmeren van het invlieggat is toen één kerkuilouder doodgegaan, waarna deze broedplaats nooit meer is gebruikt.
- Alleen in Zeeland wisten we daarna nog enkele zekere broedgevallen zitten.
- Zo'n drie jaar geleden hoorden we wel geruchten dat er in Boekel, Uden, Mill en Volkel kerkuilen hebben gebroed.
- In 1981 werden we door de politie van Uden gevraagd voor het determineren van een dode uil. Het bleek hier te gaan om een dode kerkuil, die waarschijnlijk in de buurt van Landhorst heeft gebroed.
- In 1982 hebben we bij 'n boerderij in Odiliapeel braakballen van een kerkuil gevonden, maar er heeft hier geen kerkuilenpaar gebroed.
- Ook in 1982 heeft er op het industrieterrein van Uden waarschijnlijk een kerkuilenpaar gebroed. Een van de ouders is later op het industrieterrein als verkeersslachtoffer gevonden.
- In 1982 heeft de vogelwerkgroep Midden-Brabant hier in de omgeving een kerkuilenkast gehangen. Het jaar er na broedde er een kerkuilenpaar, het eerste zekere broedgeval in de gemeente Uden sinds jaren. Er zijn toen vier jongen uitgevlogen.

- Mede door dit succes besloten wij vorig jaar om ook een aantal kasten te hangen. Twee kasten hebben we in boerderijen gehangen en een kast in een kerk.

Het resultaat was verbluffend:

- Een kast is onbezet gebleven.
- In een kast zijn drie jongen uit de eieren gekomen en twee hiervan zijn met succes uitgevlogen.
- In de laatste kast is één kerkuilejong uit het ei gekomen en is inmiddels ook uitgevlogen.

Helaas komt bij dit nest de keerzijde van de medaille weer kijken.

Net nadat het kerkuilejong was uitgevlogen kregen we een telefoontje van de politie, dat er daar ergens in de buurt een aangeschoten uil in de boom zat. Het bleek om een van de ouders te gaan, die in deze nestkast gebroed had.

Deze uil is meegenomen naar het revalidatiecentrum van Ger van de Oetelaar en daar bleek dat er een kogel, afgevuurd uit een buks, dwars door de vleugel in het onderlijf van de uil was terecht gekomen. De kogel is er uitgehaald en naar we vernomen hebben gaat het weer goed met de uil en krijgt hij/zij binnenkort weer de vrijheid terug.

Daarom hoop ik dat u er begrip voor hebt, dat ik niet aangeef waar we de kasten hebben hangen, want er blijken nog steeds veel mensen rond te lopen, die zonodig op 'n uil moeten schieten of hem opgezet in de kamer op het t.v.-kastje willen hebben.

Door deze bemoedigende resultaten gaan we door met het hangen van kerkuilenkasten. Als u misschien een boerderij of een kerk weet te vinden die geschikt is voor een kerkuilenkast, laat het ons dan weten.

Literatuurlijst:

- N.Hilgers en G.v.d.Oetelaar: Broedgelegenheid voor Kerkuilen in Midden-Brabant. (In Vogels jan/febr.1983)

- S.Braaksma: De Kerkuil wordt steeds onkerklikker.
(In Vogels juli/aug. 1979).
- O.de Bruijn: Kerkuilen in het Nederlandse Landschap.
(In Vogels maart/april 1982).
- J.de Jong: De Kerkuil. Uitg. Kosmos Utrecht 1983.
- RIN.: Dieren. Uitg. Pudoc Wageningen 1983.
- S.Braaksma: Kerkuilenbestand in 1979 drastisch terug-
gelopen. (In Vogels jan./febr. 1981).

John Hermans.

Een Goede Buur.

Zoals jullie - vogelaars/vogelliefhebbers uit Uden e.o. - wellicht bemerkt zult hebben zijn onze activiteiten nog vrij beperkt, maar wij bestaan dan ook nog geen vijf jaar. Vogelwacht Uden e.o. komplementeren wij gaarne met haar 10-jarig bestaan.

Dat doen wij vooral gaarne, omdat wij in onze jonge jaren van bestaan al heel wat steun hebben ondervonden van jullie. Dat is voor 'n nieuweling op vogelterrein vaak nodig en dat geluk hadden wij dus, dank zij jullie.

De kontakten waren voor ons als beginnende vogelwerkgroep interessant en voor wat betreft de lezingen, excursies die we in Uden meegemaakt hebben erg leerzaam.

Zoiets kan alleen als er een fijn en open kontakt is. Goede burens dus; niet elke dag op de koffie, maar wanneer je elkaar nodig hebt, of iets te zeggen hebt, nemen we kontakt met elkaar op. Ik hoop dat we dat nog heel lang zullen meemaken. De zogenaamde 'rivaliteit' tussen de steden Uden en Oss is voor wat betreft de vogelaars dus 'n fictie.

Een tweede wens is dat Vogelwacht Uden e.o. ook actief wil meedoen aan het Brabantse overleg in de SOV = Samenwerkingsverband O.B. Vogelwerkgroepen. Dan zien we elkaar ook wat meer.

Sukses en sterkte nogmaals en op naar 't volgende jubileum.

Fred de Wit.
Vogelwerkgroep Oss.

EEN WATERIGE DAG

was het die zondag, 27 mei. Alhoewel niet helemaal vers meer in het geheugen toch nog genoeg noemenswaard om jullie van mee te laten genieten.

We vertrokken toen om 7 uur van de markt om naar het Alkmaardermeer en omgeving te gaan.

De zon liet zich niet erg zien, de regen des te meer. Maar toch....het was droog toen rond 10 uur Gerd Jonkers, een ex-vogelwachter, en een man van het Noord-Hollands Landschap, ons ontmoetten bij een groot motel. Samen reden we toen over binnenweggetjes naar het Alkmaardermeer. De eerste die ons daar parmantig opwachtte was 'n grutto op een hek. Blijkbaar vond hij ons interessant volk, want bij terugkomst zat hij er nog, of weer.

Al snel merkten we dat we niet voor niets gekomen waren, want in een vaart lagen een paar prachtige futen en ook hun nest was van heel dichtbij te bewonderen. De rietgorzen lieten zich niet alleen horen, maar ook rustig bekijken.

Jammer genoeg begon de regen ons uitzicht weer te belemmeren. Daardoor konden we de kemphanen niet in hun volle pracht zien, terwijl ze toch zo duidelijk voor ons op de dijk stonden.

Gelukkig viel er dicht bij onze voeten ook nog wel wat te zien, ook al had dat niet direkt te maken met vogels. We hebben ons namelijk zitten afvragen of een vossestaart wel een vossestaart was. Bij ons is het namelijk een 20 cm hoge grassoort, maar daar was hij veel korter en veel kompakter. Waarschijnlijk het gevolg van een andere omgeving.

Na een tocht door de weilanden kwamen we dan echt aan de waterkant. Daar vertelde de beheerder van het Noord-Hollands Landschap dat zij alle mogelijke moeite deden om de boten zoveel mogelijk van de oever te houden. Dit vanwege de enorme beschadigingen aan de wal en de rietkraag. Hij had daarbij een goede helper in de persoon van een 75-jarige baas, die een gedeelte tot zijn territorium verklaard had. We hadden ook de eer hem te ontmoeten: hij vroeg ons onderaan de dijk te gaan lopen, want bovenop had hij pas gras gezaaid. Hij liep een eind met ons op om over zijn beheerswerkzaamheden te vertellen.

En toen stonden we voor een molen, d.w.z. een tamelijk breed water was er nog tussen ons en de plek waar de koffie geurde. Geen brug, geen loopplank, geen boot. Alleen aan de overkant een grote "kist". Dat werd toen: Schipper mag ik overvaren? Volgens de molenaar-veerman kon er wel acht man in de 'boot' staan. Met ware doodsverachting stapten acht van ons aan boord. Helaas eentje kreeg de slappe lach en de 'boot' begon te wiebelen. Toen bleek dat Brabanders geen waterlanders zijn: al wiebelend en watermakend bereikten we net op het nippertje de overkant. De bootsman had het zweet in zijn

handen en wij in onze schoenen. Gelukkig is dit onvergetelijke moment door Gerard Caspers vastgelegd. Toen iedereen veilig over was ging de ene helft van de groep koffie drinken en de molen bekijken, de andere groep bekeek het verschil tussen het binnendijks- en het buitendijks land.

De molen bleek een gemaal te zijn: hij zorgde mee dat de waterstand in de polder op peil bleef. Door liefhebbers was de molen gerestaureerd en hij werd ook door liefhebbers onderhouden en zelfs bemand. De jonge molenaar bleek een H.T.S.- student.

Het verschil tussen het binnendijks- en buitendijks land was duidelijk zichtbaar: binnendijks een prachtig weiland dat geel en paars zag van de vele bloeiende kruiden. Het was namelijk een weiland van het Landschap, wat inhoudt dat aan kunstmatige bemesting het minimale gedaan wordt. Het Landschap kan zich dat veroorloven, omdat het niet op hoge produktie gericht is. Opmerkelijk; als koeien van de grasgroene weiden in de buurt ziek waren werden ze in die kruidenwei gedreven. Gevolg; voorspoedige genezing.

Het buitendijks land werd gekenmerkt door z'n drassige rietland, waar tussen orchis-soorten welig tierden. Het zou dan ook zeker de moeite waard zijn om een maand of wat later nog eens terug te gaan kijken. Volgens de beheerder zag het dan rose van de orchissen.

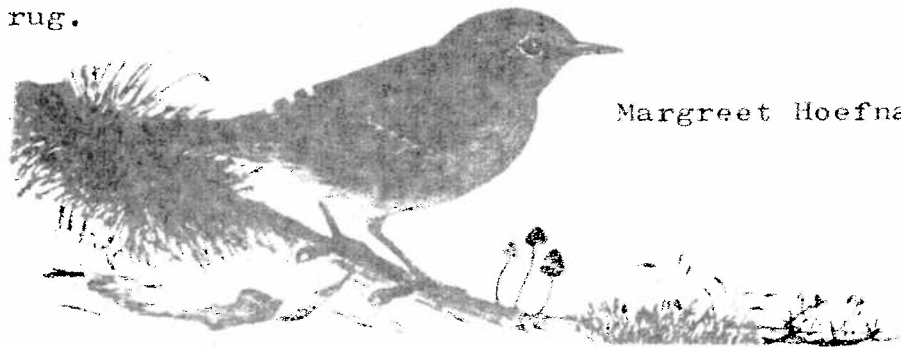
Na de terugtocht over het water wat rustiger (minder passagiers) gedaan te hebben, bereikten we vrij snel het eindpunt, waar de grutto ons opwachtte. Hij liet zich gewillig op de foto en dia vastleggen.

We namen afscheid van de beheerder van het Noord-Hollands Landschap en Gerd Jonkers en zetten voor de rest van de dag koers richting zee.

Uiteindelijk belandden we in Egmond-zuid. De zon brak door, dus zonder jas de duinen in. Nachtegaal, braamsluiper en heggemus; ze zongen en floten dat het een lieve lust was. Zo zelfs dat er voor sommigen een korte cursus herkennen van vogelgeluiden in zat.

En dan, voor velen van ons iets nieuws; de zang van de koekoek. Eerst twijfel, maar als je het beest dan zo vlak bij je hebt kan het niet missen.

Voldaan konden we dus, toen de regen weer begon te vallen, de kop op huis aan houden. Na nog een gezellige koffiestop bereikten we heelhuids Uden; een prima dag achter de rug.

Margreet Hoefnagels.

het voorjaar.

De mooiste tijd om vogels te observeren is het voorjaar. Vooral als het gaat om de zomergasten. Zomergasten zijn die vogels die hier wel broeden maar elders overwinteren. Als men in het voorjaar 's morgens vroeg op staat kan men in februari de heggemus (*Prunella modularis*) al horen. De heggemus is een jaarvogel. Jaarvogels zijn vogels die het hele jaar aanwezig zijn.

De Kievit is een soort die de vorstgrens voor blijft en dus bij een zachte winter overblijft.

De meeste zomergasten keren tussen half april en half mei terug. De soorten die het laatste terugkomen zijn; de wielewaal (*Oriolus oriolus*) en de spotvogel (*Hippolais icterina*). De zang van de vogels is om hun territorium af te bakenen. Spechten doen dit door op een dode tak of boom te roffelen.

Ik heb al enige jaren de data bijgehouden dat de zomergasten terugkeerden en de jaarvogels met hun zang begonnen.

Hier volgen mijn waarnemingen voor 1984:

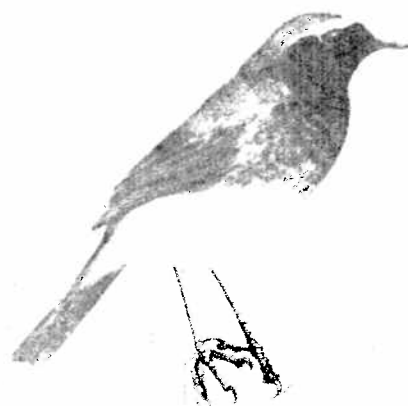
Jv = Jaarvogel en Zg = Zomergast

Feb.	5	Heggemus	Jv.
	8	Merel	Jv.
	12	Kievit	Jv.
	12	Grote Lijster	Jv.
	20	Geelgors	Jv.
	21	Boomkruiper	Jv.
	27	Kuifleeuwerik	Jv.
	28	Winterkoning	Jv.
Mrt.	4	Boomleeuwerik	Zg.
	4	Roodborst	Jv.
	4	Zanglijster	Jv.
	4	Vink	Jv.
	10	Witte Kwikstaart	Zg.

Zwarte roodstaart

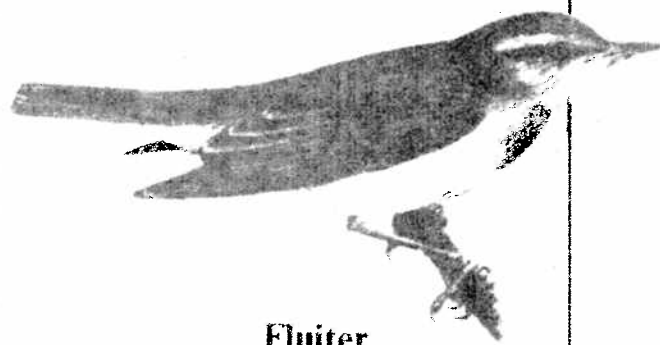
Mrt.	14	Groenling	Jv.
	18	Veldleeuwerik	Jv.
	18	Wulp	Jv.
	18	Zwarte Mees	Jv.
	31	Tjiftjaf	Zg.
Apr.	4	Roodborsttapuit	Zg.
	7	Boerenwaluw	Zg.
	7	Rietgors	Jv.
	8	Boompieper	Zg.
	9	Zwarte Roodstaart	Zg.
	9	Kneu	Jv.
	14	Gekraagde Roodstaart	Zg.
	15	Oeverwaluw	Zg.
	19	Gele Kwikstaart	Zg.
	20	Tortelduif	Zg.
	20	Zwartkop	Zg.
	20	Grasmus	Zg.
	21	Nachtegaal	Zg.
	21	Koekoek	Zg.
	22	Huiswaluw	Zg.
	23	Paapje	Zg.
	24	Braamsluiper	Zg.
	30	Gierzwaluw	Zg.
Mei	4	Tuinfluit	Zg.
	13	Wielewaal	Zg.
	15	Spotvogel	Zg.
	19	Fluit	Zg.

Gekraagde roodstaart

Tuinfluit

Fluit

Jan Verhoeven

Het bijhouden van terugkomstdata van de zomergasten en de begindata van het zingen van de jaarvogels heet fenologie. Fenologie is de wetenschap die de invloed van het klimaat op de planten en dieren bestudeert.

Misschien is dit iets voor andere leden het volgend jaar.

Redactie.

WAT GAAT HET SNEL!

De tijd staat niet stil, is een bekend gezegde. Als we terugkijken geldt dit zeker voor de Vogelwacht Uden met de vele prachtige en vooral gezellige excursies, die we gezamenlijk mochten mee beleven met onze Vogelwacht uit Den Bosch.

Het meest tot de verbeelding spreken de nog steeds terugkerende Waddenexcursies in het najaar. In eerste instantie ging de Vogelwacht Uden met ons mee en dat ging gepaard in een fijne harmonie met alle anderen. Enthousiasme, plezier en daarbij nieuwe kennis opdoen, dat was steeds het motto voor beide Vogelwachten. De laatste jaren groeide de Vogelwacht Uden ook op dit gebied naar 'n grotere zelfstandigheid en gaat nu zelf met eigen leden op pad door het prachtige waddegebied.

Uiteraard waren er niet alleen de Waddenexcursies, ook wisten we elkaar goed te vinden voor excursies dichterbij huis. In Uden waren wij diverse malen te gast in 'hun' gebied Het Slabroek met het bijbehorende bezoekerscentrum. Omgekeerd deed Uden een beroep op ons voor de eveneens ongekend mooie Campina, Maurik en Wamberg.

Naast al deze "uitjes" werden ook nog eens door een aantal leden gezamenlijk cursussen gevolgd, waardoor we elkaar toch gedurende een aantal jaren beter leerden kennen. Persoonlijk mocht ik nog een lezing verzorgen voor de leden van de Vogelwacht Uden, waarbij ik ook weer veel bekende gezichten kon ontmoeten.

De meest spannende ervaring, die ik opdeed met een paar leden van de Vogelwacht Uden, te weten Chris van Lieshout en Wim Jansen, wil ik nog wel even neerschrijven. Zoiets vergeet je namelijk niet gemakkelijk.

Het zal intussen misschien een jaar of 4 - 5 geleden zijn, dat we met elkaar afspraken om een uur of zes. Gedrieën togen we opgewekt richting Slabroek en parkeerden de wagen op een daarvoor geschikte plaats. De temperatuur was goed die morgen en de stilte deed ons genieten.

Het schemerde nog iets, maar dat hinderde ons niet. Diverse vogels konden we toch ontdekken, zoals het steenuiltje, dat zijn vaste stekkie had bij een schuur van 'n boerderij. Soms schrokken we op van een plots wegvliegende houtduif, dan stonden we weer stil om te luisteren naar het gezang van de vogels die komen gingen. Misschien hoorden we nu wel die nachtzwaluwen, waarvoor we al eens eerder tevergeefs kwamen. Tussen de geluiden van de jonge ransuilen door hoorden we in het begin alleen de roodborst, maar later in de ochtend konden we daar een hele lijst aan toevoegen: o.a. geelgors, boompieper en buizerd. Ook kregen we diverse reeën mooi in de kijker.

Op een gegeven moment toen we in een lange laan liepen zouden we linksaf een pad inslaan. Juist daarvoor keken we nog even terug de laan in in de hoop een overstekend ree of iets ander moois te ontdekken. Helaas. Wat we zagen was een aankomende auto, maar daarop werd verder geen acht geslagen, dus liepen wij ons pad in en babbelden, oplettend naar vogels, verder. Wie schets onze verbazing, toen we plots een schot hagel om onze oren hoorden fluiten en in de bomen hoorden slaan. Snel doken we omlaag en keken in de richting vanwaar we dachten dat het kwam. Daar zagen we dat de eerder geziene auto was omgedraaid en met een rotgang verdween. Door de verre kijker konden we toen ook zien dat de nummerborden verdwenen waren. Waarschijnlijk voelden de stropers zich gestoord in hun "werk" door onze aanwezigheid. Geruime tijd bleef dit incident het onderwerp van gesprek, maar gelukkig deden zich spoedig interessantere waarnemingen voor. Het gespuis liet zich niet meer zien en wij hadden ondanks hun aanwezigheid toch een fijne morgen gehad, die zeker voor herhaling vatbaar is.

Van harte hoop ik, ook mede namens de Vogel- en Natuurwacht van 's-Hertogenbosch e.o., dat deze fijne contacten, incidenteel of als vereniging, nog lang zullen voort-

gaan.

Van harte gefeliciteerd met jullie tweede lustrum en veel interessante waarnemingen toegeweest in dit feestelijk jaar.

Ad Renders
Vogelwacht Den Bosch.

-X-X-X-X-X-X-X-X-X-

STOOTVOGELS EN UILEN IN 1984.

De stootvogeltaakgroep bestaat uit: Ad van Dijk, Jan Staal, Lambert van Dijk, Martien van de Elzen, Chris van Lieshout en Wim Jansen.

Het afgelopen broedseizoen zijn we meermalen op pad geweest om het aantal broedende stootvogels en uilen te inventariseren en controleren. Dat het niet altijd van een leien dakje gaat, hebben we ook dit jaar weer ondervonden. Er bleek namelijk een misverstand te bestaan tussen ons, de jagers van Zeeland en de politie. Maar na dit probleem opgelost te hebben zijn we verder gegaan.

Dat er dit jaar weer verstoringen van horsten plaats gevonden hebben, konden we aan het eind van het seizoen weer met zekerheid vaststellen. De grootste verstoringen vonden weer plaats onder de haviken.

Met de ransuilen, de sperwers en de buizerden ging het ondanks de vele regen weer goed.

Het aantal broedende torenvalken nam dit jaar weer af. Hoe dit komt is nog niet met zekerheid vast te stellen.

De bosuil werd ook weer als broedvogel vastgesteld.

Verder is er nog een uilesoort als broedvogel bijgekomen, nl. de kerkuil. Dit hadden we zeker niet verwacht.

De boomvalk en de steenuil hebben we niet met zekerheid kunnen vaststellen.

Het ringen van de jonge stootvogels en uilen heeft dit jaar wegens de drukte niet kunnen plaatsvinden.

Wel kunnen we met zekerheid zeggen dat we in 1985 met onze taakgroep vol goede moed verder gaan. Laten we hopen dat het dan beter gaat met de haviken.

Wim Jansen.

24 UURS
wolvers' service
uden

TEL. 04132 - 64691

ONDERHOUD/REPARATIE C.V. INSTALLATIE
SCHOONMAKEN GASHAARDEN
WARMWATER VOORZIENING
RENOVATIE DAKEN EN DAKGOTEN
SCHOORSTEENVEGEN

GEEN VOORRIJKOSTEN.

h.v. maarseveen

Goudsmid — Juwelier

VOOR AL UW GOUDEN EN ZILVEREN
SIERADEN EN HORLOGES.

TEVENS SPORTPRIJZEN, VAANTJES,
MEDAILLES ETC.

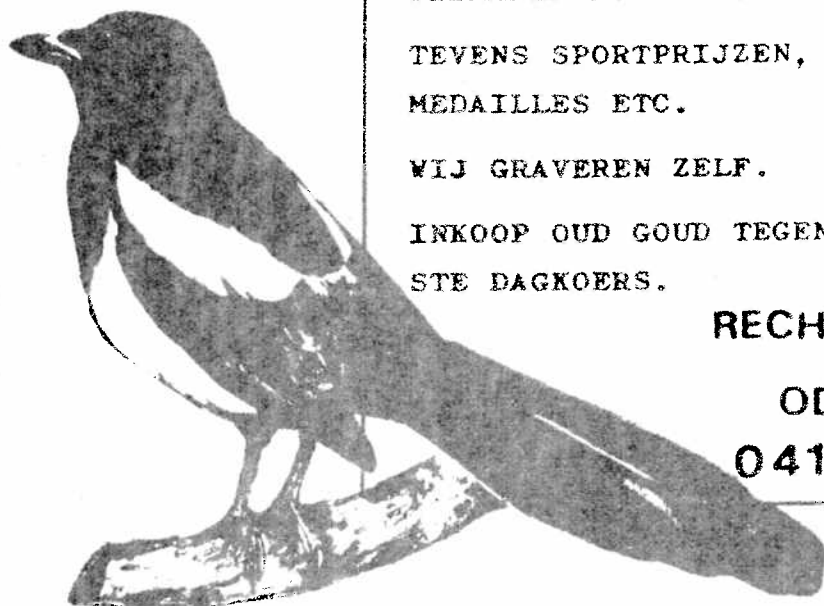
WIJ GRAVEREN ZELF.

INKOOP OUD GOUD TEGEN DE HOOG-
STE DAGKOERS.

RECHTESTRAAT 42

ODILIAPEEL

04132-72857

Bijzondere Waarnemingen!

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan hebben wij de oude 'Slechtvalken', hij bestaat inmiddels ook al bijna 5 jaar, nog eens doorgenomen. Het is opvallend dat er in de loop van de jaren verschillende bijzondere waarnemingen zijn gedaan in Uden en omgeving.

Een greep hieruit zijn de volgende soorten:

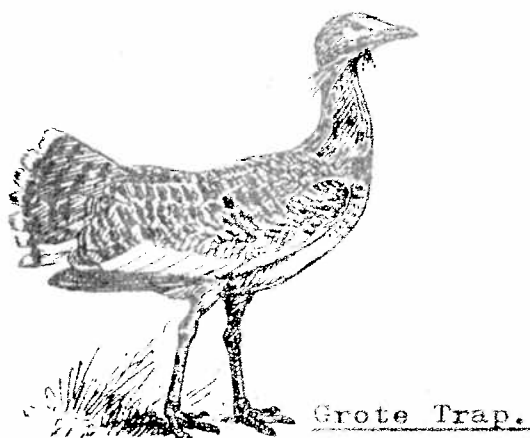
- Bruine kiekendief (1 ex.) 24 - 10 '79 Maashorst
- Grote trap (1 ex.) 19 - 1 '80 Zeeland

Jagende Bruine Kiekendief.

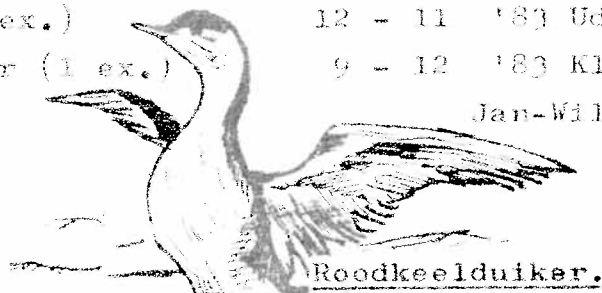
- Blauwe kiekendief (1 ex.) 22 - 12 '80 Odiliapeel
- Zwarte wouw (1 ex.) 4 - 4 '81 Vliegbasis
- Grauwe klauwier (1 ex.) - 5 '81 Vuilnisbelt
- Draaihals (1 ex.) 29 - 4 '81 Uden
- 2 - 5 '81 Uden
- Kluut (1.ex.) 24 - 5 '81 Hemelrijk
- Barmsijs (2 vr. en 1 m.) 21 - 2 '81 Odiliapeel
- Rode wouw (1 ex.) 2 - 3 '81 Uden
- Klapekster (1 ex.) 2 - 3 '81 Uden
- Kraanvogel (17 ex.) 27 - 3 '81 Schayk
- (15 ex.) 25 - 10 '81 Uden
- (4 ex.) 31 - 10 '81 Uden
- (2 ex.) 13 - 12 '81 Uden

- Pestvogel (1 ex.)	4 - 11	'81 Uden
- Rode wouw (1 ex.)	21 - 12	'81 Uden
- Slechtvalk (1 ex.)	3 - 10	'81 Volkel
- Visarend (1 ex.)	15 - 4	'81 Uden
- Roodhalsfuut (1 ex.)	4 - 9	'81 Hemelrijk
- Beflijster (1 ex.)	28 - 4	'82 Volkel
- Draaihals (2 ex.)	12 - 4	'82 Odiliapeel
- Kwartel (1 ex.)	26 - 5	'82 Odiliapeel

- Velduil (1 ex.)	mei/juni	'82 Hemelrijk
- Aalscholver (19 ex.)	9 - 4	'82 Hemelrijk
- Beflijster (1 ex.)	9 - 4	'82 Hemelrijk
- Grote Zeeëend (1 ex.)	29 - 11	'81 Hemelrijk
- Pestvogel (15 ex.)	27 - 12	'81 Uden
- Sneeuwgorz (1 ex.)	3 - 12	'82 Hemelrijk
- Kraanvogel (23 ex.)	6 - 11	'82 Odiliapeel
- Grote Zaagbek (1 ex.)	1 - 2	'83 Hemelrijk
- Kruisbek (3 m. en 1 vr.)	13 - 11	'83 Maashorst
- Rode wouw (1 ex.)	12 - 11	'83 Uden
- Roodkeelduiker (1 ex.)	9 - 12	'83 Kleuter

Jan-Willem Hermans

-de observatietoren-

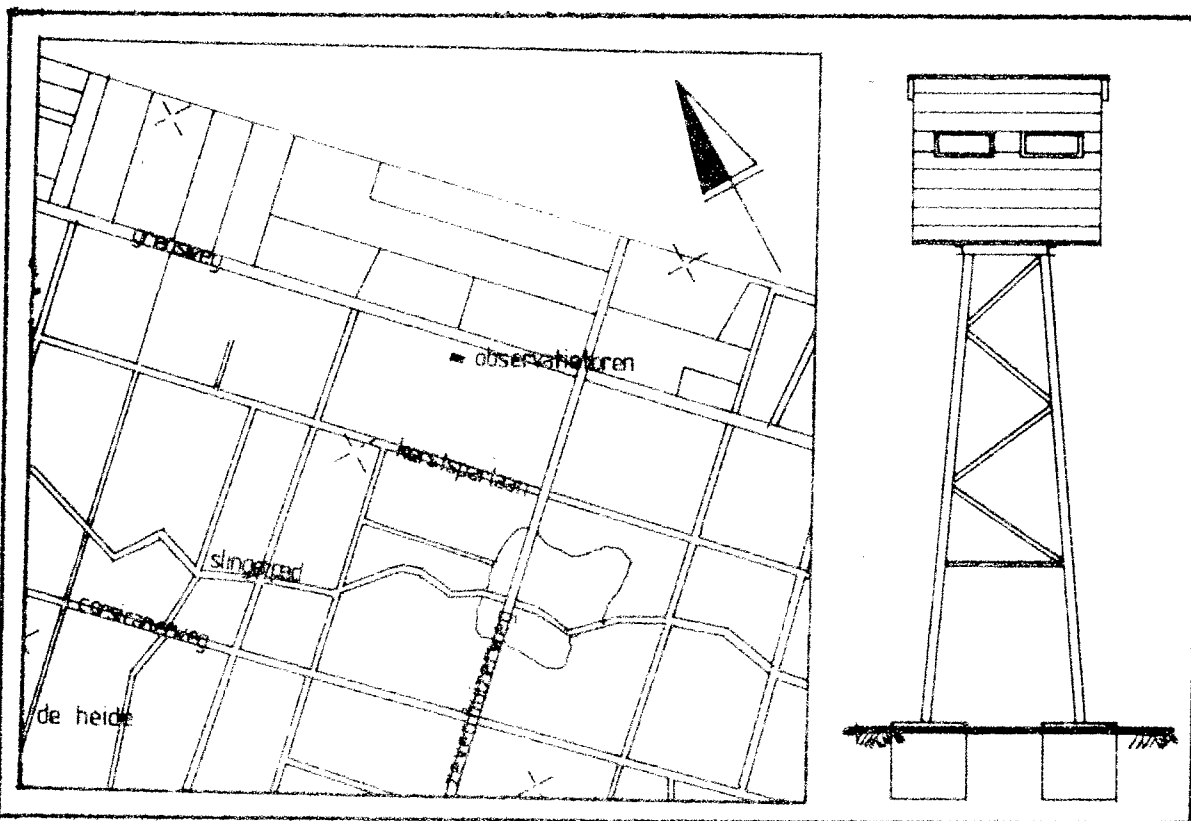
Eindelijk laat het zich aanzien dat we kunnen gaan bouwen. De berekening staat op papier en is ter beoordeling naar de gemeente. Na de herfst gaan we starten met de werkzaamheden. Op bijgaande schets krijgt u een idee hoe de toren er dadelijk in de werkelijkheid uit gaat zien en waar het komt te staan. Het stalen onderstel steekt ca. 6,2 m boven de grond uit. De houten hut is 2,2 m hoog en bereikbaar d.m.v. een trap.

Wat moet er allemaal gebeuren:

- 1) uitgraven fundering
- 2) fundering storten
- 3) stalen onderstel recht zetten
- 4) houten uitkijkhut maken
- 5) trap aanbrengen

Met veel mankracht kunnen we een heleboel kosten besparen. Wanneer iemand personen kent die ervoor kunnen zorgen dat één van de punten goedkoop uitgevoerd kunnen worden, laat dit dan weten aan Jan-Willem Hermans.

Bv. het uitgraven van de fundering gaat veel gemakkelijker met een shovel dan met een schop. Vanwege de kosten zal het toch met de schop moeten gebeuren, mits iemand.....? De toren zal het gehele jaar voor iedereen open zijn, alleen jacht zal beslist niet mogen plaatsvinden.

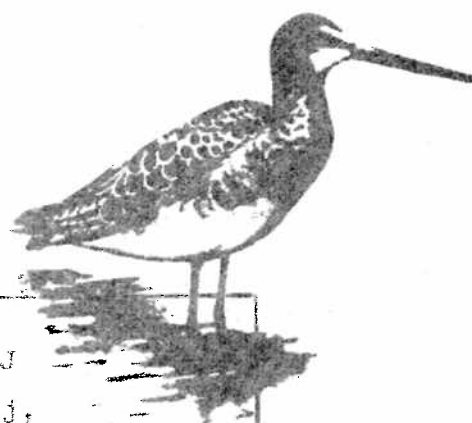

Het zal de taak van elke vogelwachter zijn om toezicht op de toren te houden, zodat baldadigheid e.d. niet zal plaatsvinden.

Hopelijk wordt de observatietoren een mooie afsluiting van ons tienjarig bestaan.

Jan-Willem Hermans

-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-

OP EEN GRUTTO.

Een grutto onderhield te IJ een goed beklante grutterij, waar nóg een grutto van kon leven. Maar vroeg men en passant hem even of welvaart deelbaar was door twee dan sprak hij: "Grote grutto nee".

Kees Stip.

Vogelplaten.

Hebt U toevallig nog oude kalenderplaten van vogels, of oude Lepelaars die niet meer gebruikt worden? Wij maken er leuke schilderijtjes van voor de verkoop. In te leveren bij Jan van Dommelen.

IN GESPREK MET

HUB JANSEN

EEN VAN DE VOORTREKKERS VAN
VOGELWACHT UDEN E.O.

Dit keer heb ik een "lekkere pijp gebuurt" met Hub Jansen, omdat Hub een van de mannen van het eerste uur was van de Vogelwacht. En niet zomaar een, nee, een van de voortrekkers, zoals hij zelf zegt.

Hub heeft er de papieren bijgehaald, want 10 jaar is een lange tijd. De exakte data zitten niet meer zo in zijn hoofd, maar wel de herinneringen aan die fijne begintijd. Want Hub weet nog goed hoe de Vogelwacht eigenlijk begonnen is: als werkgroep van het I.V.N.. Tijdens de gidsenkursus van het I.V.N. was Hub de vogelspecialist in zijn groep. Samen met een stel andere vogelaars - allemaal even enthousiast - is toen het idee uitgewerkt een aparte vogelwerkgroep op te richten. Het hoe en wat keken ze af van de Vogelwerkgroep Den Bosch. Met die groep hebben we lange tijd een heel goed contact onderhouden; dank zij hen gaan we nu elk jaar naar de Wadden.

Die groep van 10 ging er in het begin flink tegenaan. Ze begonnen met een vogelkursus waarbij het huis van Lo Brust en de kennis van Jo Bergsma goed van pas kwamen. Aan de hand van platen met vogelgeluiden probeerden de specialisten experts te worden. De erbij geplande excursies verliepen meestal zeer vlot, alhoewel er niet veel gehoord werd. De excursieleider ging namelijk met een sneltreinvaart door het bos.

Een andere activiteit was de nestkast-kontrôle. Een activiteit die de Vogelwacht van de WSW heeft overgenomen. Dit tot verdriet van enkele mensen van de WSW die er hun liefhebberij in hadden. Maar op den duur is de samenwerking verbeterd; de WSW leverde de nestkasten en de Vogelwacht hing ze op. Helaas reiken op het moment de WSW financiën niet meer zo ver.

Natuurlijk werkte de groep ook mee aan het Sovonproject.

Het resultaat van die vele uren intensief turven en speuren is verwerkt in een indrukwekkend boekwerk, wat Hub me liet zien: de Atlas van de Nederlandse Broedvogels.

Hub moest toegeven dat het niet een van de prettigste werkjes is. Het vraagt nogal wat tijd en goede wil, want wil je een blok werkelijk goed bijhouden dan moet je het kennen van haver tot gort. Dan moet je er 's morgens, 's middags en 's avonds zijn geweest, zodat het gebied je helemaal eigen wordt. Pas dan ga je details én verschillen opmerken en naar waarde schatten. Maar ja, wie heeft er tegenwoordig met zo'n geweldig aanbod aan vermaak, nog zin in ?

Terug naar het verleden. Even heeft het er naar uitgezien dat De Vogelwacht Uden een eigen onderkomen zou krijgen van de Gemeente: een gebouwtje aan de Bosdreef. Op kosten van de Gemeente was het helemaal opgeknapt. Maar vlak voordat de sleutel overhandigd werd, werd het gebouwtje grondig vernield.

Daarna zijn de plannen in de onderste la beland.

Een clubblad had de jonge werkgroep niet. Alle mededelingen verschenen op een gestencild blaadje. Enerzijds kwam dat omdat er nog niet zo'n behoefte aan was - een kleine groep ziet elkaar regelmatig en kan dan bijpraten - anderzijds bleek ook dat er nauwelijks gegadigden waren voor de functie van secretaris.

De club groeide flink: in 1976 waren er al 18 leden. Er werd toen een aparte roofvogelwerkgroep opgericht, waarvan Martien van de Elzen en Chris van Lieshout de voortrekkers waren.

Gevraagd naar saillante details uit het leven van de Vogelwacht schiet Hub eigenlijk niet zo veel te binnen. Het raadplegen van enkele oude verslagen levert ook niet veel op. Wel weet Hub dat er nog eens sprake van geweest is dat de Vogelwacht op de vliegbasis toegelaten zou worden. De dienstdoende officier daar beschikte over weinig vogelkennis, maar wel over een blitz-uitgeruste bus. Alle technische snuffjes om vogels op te sporen zaten erin. Het zal dus wel duidelijk zijn dat de club zat te lekkerbekken..... Maar allerlei toestanden met pasjes of iets dergelijks schijnen de zaak af te hebben doen springen en er is nooit meer iets van vernomen.

Uit de verslagen blijkt ook dat toen al begonnen is met de wintervoeding. De garage van Hub heeft lang als opslagplaats gediend.

En dan blijkt ook weer dat de kontakten met Den Bosch en Zeeland veelvuldig en goed waren.

Tot hiertoe heeft Hub veel verteld over de Vogelwacht, maar nog weinig over hemzelf als vogelaar. Maar hij weet zich nog goed te herinneren, hoe het gekomen is: Toen hij op kamers zat in Den Bosch fietste hij op een dag de polders in en zag daar prachtige grote vogels over de weilanden scheren. Mooie kleuren en zo'n grappige kuifje op

hun kop. De boeken erbijgehaald, want Hub wilde wel eens weten hoe die vogels heetten: kieviten. Het weekend daarop vertelde hij vol trots aan zijn vader dat Den Bosch zoiets machtigs was, daar zag je tenminste kieviten. Wie schetst zijn verbazing toen bleek dat hij daar jaren tussen geleefd had zonder ze op te merken. Bij hem thuis werden die vogels wel gekend, maar onder een andere naam. Bovendien waren ze zo gewoon in het dagelijks beeld dat niemand het in zijn hoofd haalde erover te praten. Vanuit die ervaring is Hub begonnen zijn kennis over vogels verder uit te breiden. Hij is daarbij niet iemand die op spektakulaire waarnemingen is gericht. Niets kan hem een groter plezier doen dan de eerste roep van de wulp. Hij weet dan dat het weer lente is. Als hij de vogel dan ook nog te zien krijgt kan zijn dag niet meer kapot.

Hub is absoluut geen soorten-jager. Hij is even gelukkig met het vrolijke gezang van een winterkoninkje als een ander met het zien van een of ander zeldzaam exemplaar, of grote aantallen van het een of ander. Hij vindt ook dat hij er niet onderuit kan om veel van de plantenwereld te weten. Immers niets in de natuur staat op zichzelf. Een vogel is een onderdeel van zijn omgeving. Het is interessant te weten waarom juist dié vogel in dié omgeving thuis hoort.

Bovendien wil Hub graag mensen die er minder in geïnteresseerd zijn ook erbij trekken. Je zag hem dan ook vaak excursies leiden. Het is dan goed van de hele natuur wat te weten, zodat je de mensen die meelopen een gevarieerd verhaal kunt vertellen.

Waarom we Hub de laatste tijd wat minder zien ?

Hij is wat "verenigingmoe" geworden. Als je voortrekker bent, of bent geweest, weten ze je overal voor te vinden en te strikken. Op een zeker moment komt dan de gedachte "Laat nou een ander maar eens". En: hij kan niet meer zo goed uit zijn bed. Een aantal jaren geleden was het helemaal geen punt om om 5 uur 's morgens al in de bossen te staan. Maar nu het leven zo naar de nacht verschoven is en de jaartjes erbij komen wordt het steeds moeilijker om de zon in haar ochtend-gezicht te kijken. Wat niet wil zeggen dat de interesse verdwenen is. Dat lijkt Hub niet mogelijk. Wel heeft hij gemerkt dat het nodig is om je te blijven trainen in het herkennen van vogelgeluiden. Want je zekerheid verlies je snel. Het is jammer, volgens Hub, dat er zo weinig interesse gekweekt wordt bij de jeugd. Eigenlijk zou het ideaal zijn als iedereen temidden van de natuur op zou groeien. Er deel van uit maken. De natuur nodig zou hebben, zodat je hem je helemaal eigen kunt maken. Soms ontmoet je nog van die mensen, die hun kennis over bepaalde vogels b.v. niet uit boeken hebben opgedaan, maar puur uit eigen ervaring. Die zo'n dier hebben gevolgd, bekeken, in hun

handen hebben gehad. Die mensen kunnen je duizend en een dingen vertellen. En dan is de werkelijke naam van zo'n beestje niet het belangrijkste, maar wel de ervaring die je leven rijker maakt.....

Hub is ervan overtuigd dat, als iedereen dergelijke ervaringen had, er veel minder milieu-rampen zouden zijn dan nu, je bevuilt immers je eigen nest niet.....

"Maar de mensen weten niet meer waar ze vandaan komen." Er klinkt spijt door in de stem van Hub, de man die de natuur zo'n warm hart toedraagt, ook al heeft hij er wat minder tijd voor.

Margreet Hoefnagels.

-X-X-X-X-X-X-X-X-X-

OP TWEE TORTELDUIVEN.

Wanneer men naast het Naardermeer bij blauwe lucht en windstil weer een bosje heen en weer ziet wuiven bevat dit vaak twee tortelduiven, die altijd als ze tortelen het struikgewas ontwortelen.

Kees Stip.

**EEN VERENIGING STAAT OF VALT
MET HAAR AKTIEVE LEDEN!!**

ONDER ONSJE.

10 Jaar Vogelwacht Uden; op dinsdag 1 mei hebben wij dit al gevierd met een gezellige, feestelijke bijeenkomst, waarvoor ieder lid, met echtgeno(o)t(e) of verloofde een schriftelijke uitnodiging had ontvangen.

Deze bijeenkomst werd gehouden in Cafe De Sport in Odiliapeel, die voor dit gebeuren helemaal van ons was. Bij binnenkomst, vanaf 20.00 uur, werd iedereen ontvangen met een kop koffie en een plak heerlijke cake, met of zonder appel. Maria had haar bakkunst weer getoond. Een officieel dankwoordje voor alle vogelaars die mede van de Vogelwacht hebben gemaakt wat het nu is, was natuurlijk hier op zijn plaats.

Daarna werd er heel gezellig, gepraat en gekletst, en een enkeling begon aan een dansje. Dit alles onder het genot van allerlei vocht met of zonder schuim.

Christ van Lieshout kon overgehaald worden om de microfoon ter hand te nemen om een stukje geschiedenis van de Vogelwacht te vertellen met de nodige kostelijke anekdotes.

Tussen de glazen en borreltjes door werd ook nog een loterij gehouden met leuke prijzen uit de Vogelbeschermingswinkel.

Om het nat niet al te hard te laten aanpakken was er ook gezorgd voor smakelijke, hartige hapjes er tussendoor.

De opkomst was jammer genoeg niet zo geweldig, slechts 26 personen, maar die hielden het dan ook wel vol tot in de kleine uurtjes.

Vogelaars zijn geen droge mensen, dat is gebleken.

Jan van Dommelen.

SNACKBAR
'NARDJE'

HOEK REINOLDSTRAAT - MAATSESTRAAT
U D E N

HET ASSORTIMENT IS ERG UITGEBREID
EN VAN ZEER GOEDE KWALITEIT.

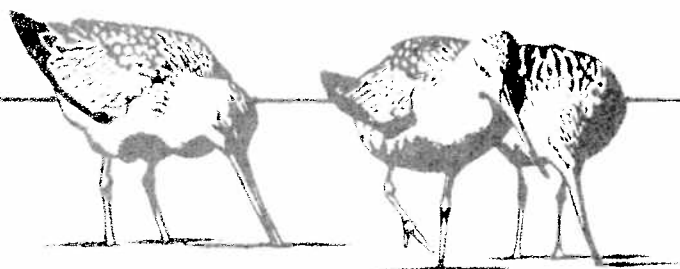
Dagelijks geopend van 12.00 - 24.00 uur.
's Maandags gesloten.

Bel de Vogellijn

03404 - 25406

NA KANTOORTIJDEN.

hallo vogelaars !

Geluk gewenst met het bereiken van jullie 10 jarig bestaan van de Vogelwacht.

Als exlid van de vereniging valt het niet mee om dit even te verwoorden. Een periode met zeer veel activiteiten, ten gunste van de vogelwereld. Excursies, te veel om eigenlijk allemaal op te noemen. Enkele hiervan zijn in de volgende natuurgebieden geweest: De Campina, Geelders, Tongelaar, Flevopolder, Verdrongen land van Saeftinge en meermalen in de Maashorst. Bijzondere excursies zijn voor mij de Waddenuitstapjes geweest. Ameland, Terschelling en Schiermonnikoog werden onder de loop (Verrekijker/ telescoop) genomen.

Voor de educatieve overdracht werden regelmatig excursies voor het publiek georganiseerd. Deze kwamen in de meeste gevallen ook in grote getalen, denk maar even aan VARA's Vroege Vogels.

Een andere effectieve manier is d.m.v. tentoonstellingen. Enkele zijn geweest tijdens Schapendag in Odiliapeel en Uden uit de Kunst. Met een speciale inzet zijn de roofvogelhorsten beschermt, uilenkasten geplaatst en allerlei soorten kastjes in het bosgebied De Maashorst opgehangen.

Heel wat brieven en telefoontjes zijn er gepleegd voor de oeverzwaluwen op Hemelrijk en met een gunstig resultaat. Nesten eerst in los zand en in de toekomst in een betonnen wand (flatsysteem).

Na mijn vertrek is men op "zeer hoog" niveau verder gegaan. Hopelijk zal het lukken met het plaatsen van de observatietoren aan de Grensweg. Gemeente: Met een toren op een betonnen voet waar de Eiffeltoren jaloers op is, kan er toch weinig gebeuren.

Ik weet dat er een hele hoop activiteiten niet aan de orde zijn gekomen. Toch wil ik het volgende eventjes noemen.

In het voorjaar van dit jaar heeft de Vogelwacht Uden een bezoek gebracht aan het Markizaat gebied. Dit is één van de werkgebieden van de Vogelwerkgroep Bergen op Zoom waar ik nu lid van ben.

Het was voor ons zeer plezierig en leerzaam om contact te hebben met een zo goed draaiende Vogelwacht als bij jullie. Laat het in de toekomst nog eens plaatsvinden. Mag ik jullie namens de Vogelwerkgroep Bergen op Zoom nog veel goede vogeljaren toewensen en ga op dezelfde gezellige manier door.

Klaas Koopmans

Vogelwerkgroep Bergen op Zoom.

ONZE WEIDEVOGELS.

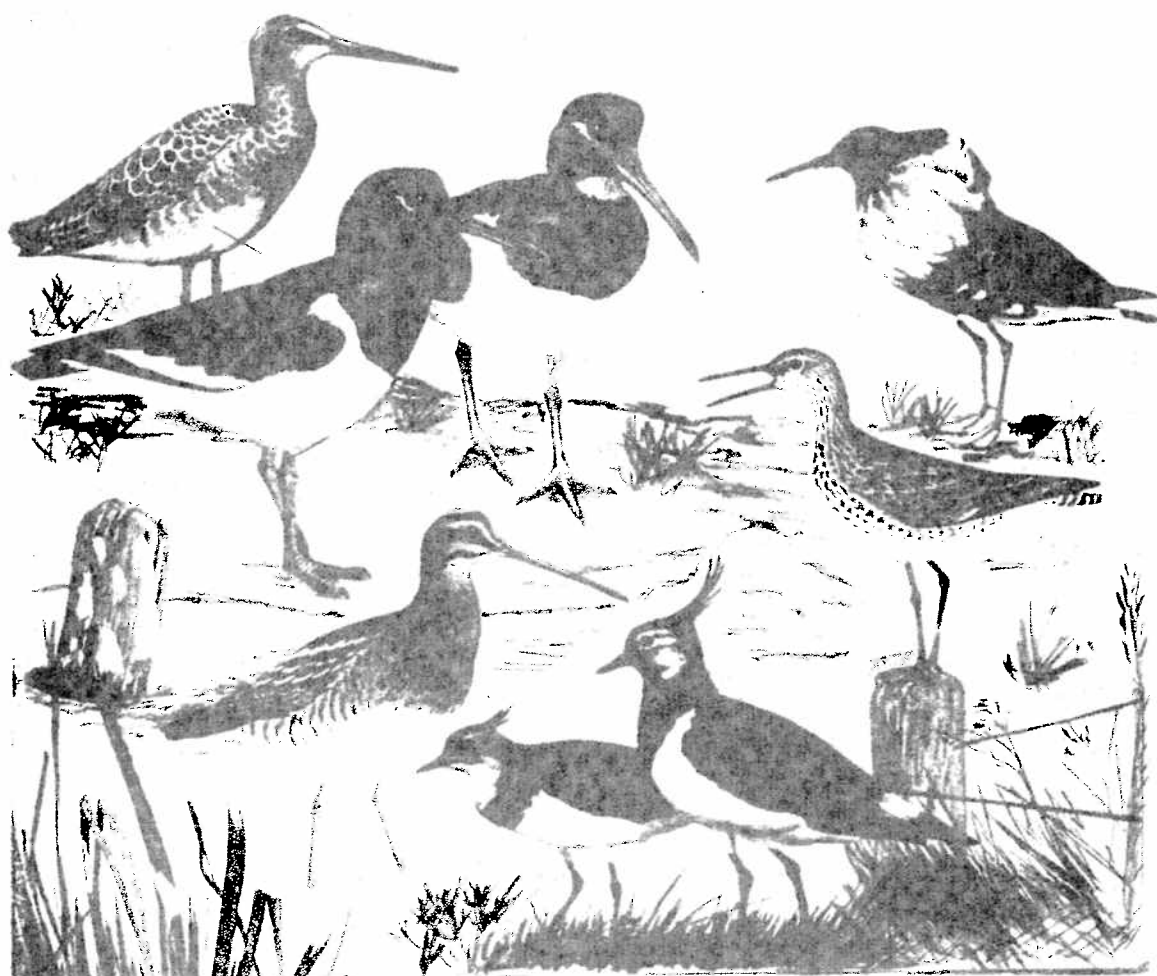
VERSLAG VAN DE WEIDEVOGELTAAKGROEP OVER 1984.

Inleiding:

In het kader van het Weidevogeljaar 1984 werd op 7 december 1983 in de ledenvergadering besloten tot het oprichten van een taakgroep "Weidevogelbeheer".

Als coördinator werd ondergetekende benoemd, waarna de groep in het voorjaar 1984 werd uitgebreid met Rene Aderholt als tweede coördinator.

De doelstelling van de taakgroep is: het bevorderen van het behoud van een goed weidevogelbestand in Uden. De taakgroep stelt zich voor dit te bereiken door het opstellen van een goed beheersplan.

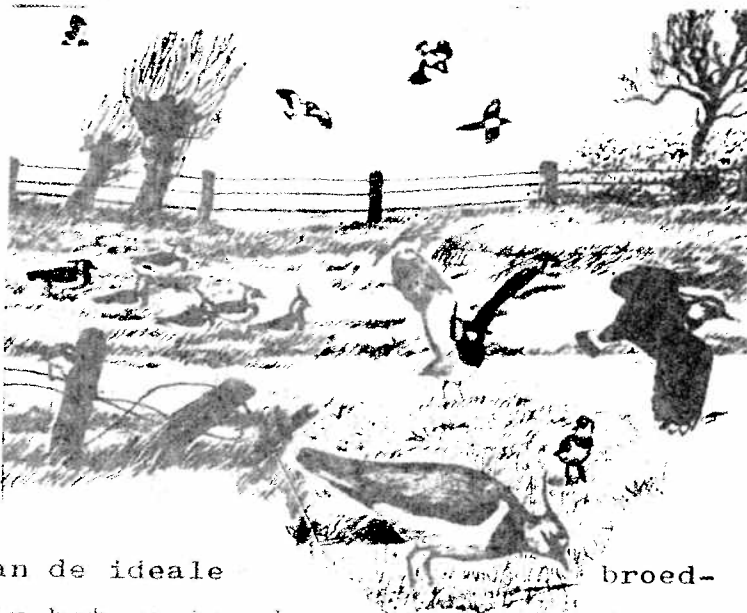
Weidevogels in Uden:

Tot de weidevogels worden gerekend de kievit, scholekster, grutto, tureluur, watersnip en de kempfaan. Het begrip weidevogel is een verzamelnaam voor vogels die in de voortplantingsperiode, zowel broeden als voedsel zoeken op akkers en weilanden. Weidevogels voelen zich thuis in uitgestrekte vochtige gebieden met een lage begroeiing. Van nature komen ze alleen voor in steppe-, moeras- en kustgebieden.

Nederland herbergt in de broedperiode meer dan de helft van het aantal weidevogels in midden- en west-Europa. Friesland, Noord-Holland, Noord-West Overijssel en de riviergebieden zijn van het grootste belang. De drogere grond en de meer

beboste delen van ons land zijn betrekkelijk arm aan weidevogels. Uden behoort tot deze laatste categorie en men zou dan verwachten dat weidevogelbeheer in Uden tijdverspilling is.

Echter de afname van de ideale broedgebieden met name in het westen des lands, drijft de weidevogels meer landinwaarts.

Het beheersplan voor Uden:

A. Om een goed beheersplan te kunnen maken is ten aanzien van een aantal aspecten informatie nodig.

Ten eerste: Wat moet je gaan beheren? Een inventarisatie om te weten welke weidevogels van belang zijn in Uden is een eerste vereiste. Uit deze inventarisatie kan

men destilleren voor welke vogels, op welke plaatsen, tijdsbesteding tot beheer de moeite waard is.

Ten tweede: Hoe moet je gaan beheren? Ook hier kan een inventarisatie een schat van informatie verschaffen.

Ten derde: Met de conclusies die uit het gegevensbestand getrokken kunnen worden een programma opstellen, dat moet leiden tot het bereiken van de doelstelling.

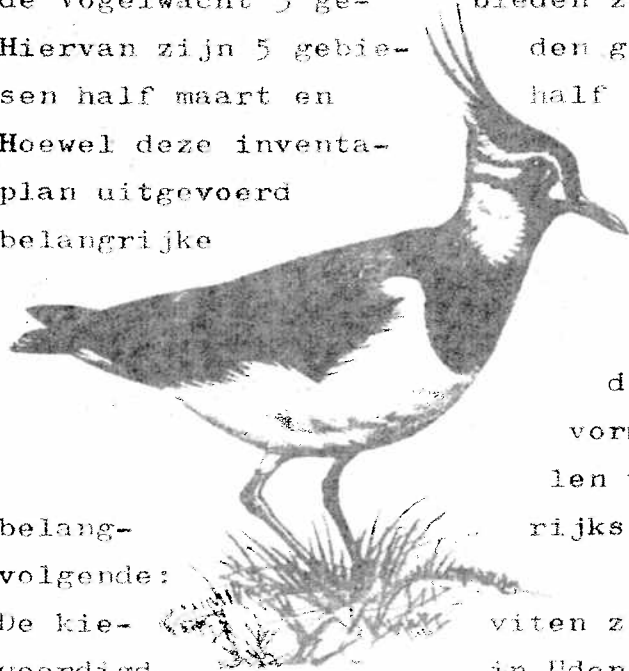
B. Bevindingen: Uitgaande van het feit dat weidevogels zich in hun broedgebied ophouden tussen februari en augustus heeft de taakgroep een inventarisatieplan ontwikkeld, waarbij Uden ingedeeld was 7 gebieden, waarvan de taakgroep 4 gebieden en andere leden van de Vogelwacht 3 gebieden zouden inventariseren. Hiervan zijn 5 gebieden geïnterviewd tussen half maart en half juni.

Hoewel deze inventarisatieplan uitgevoerd belangrijke

niet conform het is, zijn er toch gegevens uit te voorschijn gekomen en wel zodanig dat deze een basis kunnen vormen tot het opstellen van een beheersplan.

De belangrijkste bevindingen zijn de volgende:

- a. De kieviten zijn goed vertegenwoordigd in Uden. Een paar grutto's en scholeksters zijn gerapporteerd in een gebied achter Odiliapeel (45-48 G-H /9-10.). Tureluur, watersnip of kempfaan zijn niet gerapporteerd.
- b. Er is duidelijk sprake van een zekere concentratie van broedvogels, men zou kunnen spreken van speci-

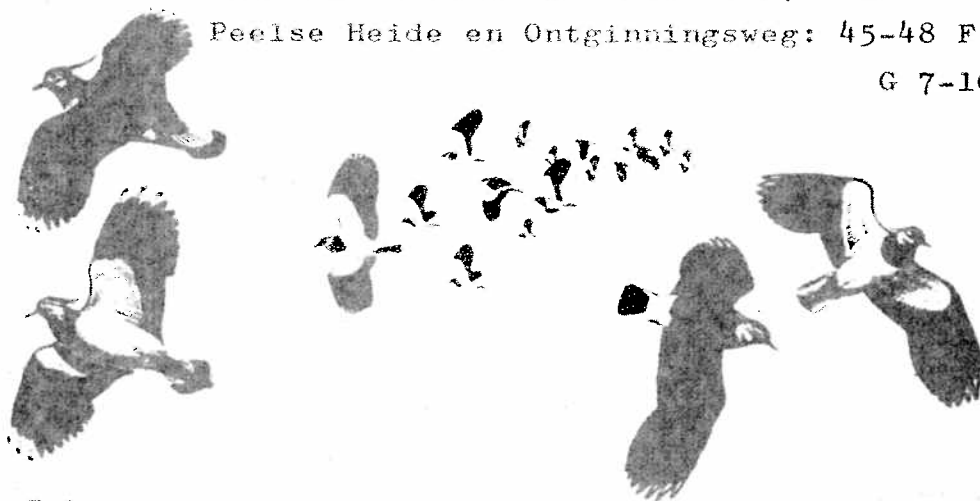

fieke broedgebieden met de volgende karakteristieken: - rust: grootschalig terrein buiten de bebouwing. én

- vochtig: laaggelegen weide- of akkerland.

Deze gebieden zijn:

- Laag Slabroek : 45-36 G 10 + 45-37 G 1.
- Hengstheuvel: 45-37 J 3.
- Sint Annabos - Achterst Loo: 45-46 B 8.
- Langs de Leigraaf: 45-46 F 6, F 7, F 8 en F 9
45-46 I 10, 45-57 A 2, B 3.
- Achterste Hoenderbos: 45-47 I 3, I 4.
- Het Goor: 45-47 J 5, 45-57 A 5.
- Raamse Ramen achter de Kleuter: 45-47 D 7.
- Odiliapeel langs de Scheidingsweg: 45-58 B 5 t/m B 10.
langs de Ganzenweg: 45-58 A 9, A 10.
Peelse Heide en Ontginningsweg: 45-48 F,
G 7-10.

Het Beheersplan.

Deze concentratiegebieden geven een enorm voordeel voor het opstellen van een beheersplan. Om zo'n beheersplan efficiënt te maken, om met inzet van zo weinig mogelijk tijd een zo goed mogelijk resultaat te bereiken, meent de Taakgroep met het volgende plan hun doelstelling voor het grootste deel te kunnen bereiken.

Ten eerste: Beperk in de eerste plaats tot kieviten.

Als het plan voor kieviten operationeel is, voeg dan de volgende vogelsoort toe.

Ten tweede: Concentreer op de concentratiegebieden. Dit

maakt het mogelijk de boeren erin betrokken te krijgen en deze door voorlichting zelf de bescherming te laten doen. Contacten met boeren hebben ons geleerd, dat de boeren gaarne medewerken, zodra ze weten waar het om gaat. Onkunde bepaalt hun huidige onverschillige houding.

Hiertoe staat de taakgroep het volgende programma voor ogen:

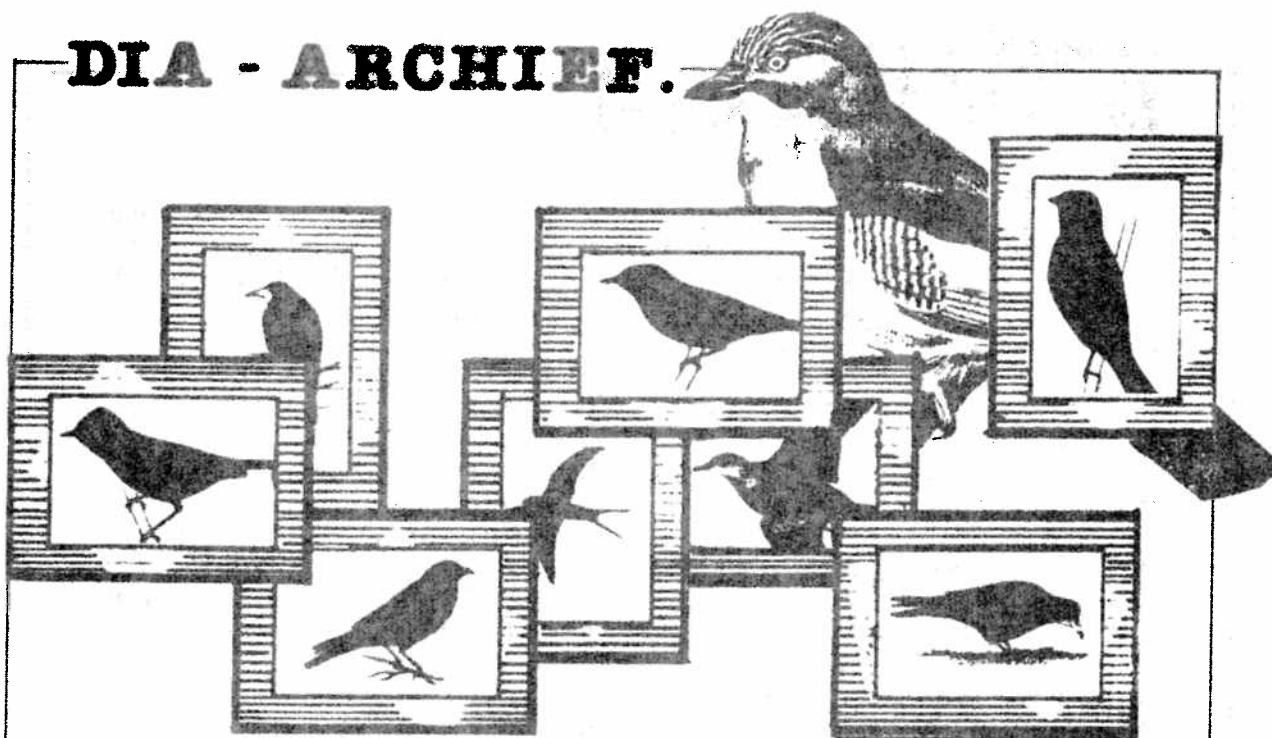
- Najaar 1984: a. Opsporen van de beheerders van de belangrijkste broedgebieden van de Kievit.
 - b. Een presentatie voorbereiden, zo mogelijk met dia's, ter voorlichting aan de beheerders bevattende o.a.
 - Wat zijn weidevogels ?
 - Waarom beschermen ?
 - Het broedproces, gedragingen, hoe vindt men een nest ?
 - Hoe kan een beheerder helpen ?
- Januari/februari 1985: a. Voorlichtingsavonden met de beheerders.
 - b. Pers-publicaties in de lokale bladen zoals: Oost-Brabant/Corridor/Udens Weekblad.
- Maart/mei 1985: a. Begeleiding van de medewerkende beheerders
 - b. Inventarisatie van broedgebieden.

De taakgroep heeft er het volste vertrouwen in dat een dergelijk programma zal resulteren in een positieve contributie tot het instandhouden van onze vieve weidevogels.

Piet van der Voort

Rene Aderholt.

DIA - ARCHIEF.

Beste Vogelaars,

Enige tijd geleden verzochten wij U om ons te helpen met het opzetten van een dia-archief voor de Vogelwacht. Veel leden hebben hierop gereageerd en we hebben al een aardige verzameling. Om echter verschillende serie's te kunnen opzetten is verdere uitbreiding nodig en missen we van verschillende vogels dia's. Wij herhalen daarom hierbij onze vorige vragen:

- Wie heeft er dia's van vogels die de Vogelwacht kan overnemen ?
 - Wie heeft er dia's die gecopieerd mogen worden ?
- Wij kunnen dat zelf.

Wij hopen op de medewerking van iedereen die daarvoor de middelen heeft en kunt U ons op de een of andere manier helpen, neem dan contact op met Gerard Caspers, Gert Verwoert of Jan van Dommelen.

Onze hartelijke dank.

TAAKGROEP DIA-ARCHIEF.

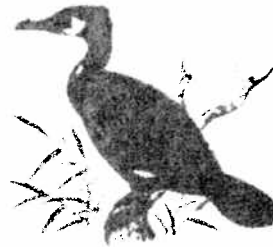
DONAUDELT.

Tijdens onze vakantie in Roemenië brachten wij ook een bezoek aan het prachtige natuurgebied "De Donaudelta". Het mondingsgebied van de Donau in de Zwarte Zee dat 't jongste, grootste en ééengeheelvormend natuurlijke landschap van Europa is.

De Donau met een totale lengte van 2860 km stroomt door 8 Europese landen met een stroomgebied van 800.000 km², waarin zo'n 80.000.000 mensen leven.

De Donau ontstaat bij Donausingen in Duitsland door de samenvloeiing van de op de Zuidoosthelling van het Zwarte Woud ontspringende Brigach en Breg. Zij mondt dan uiteindelijk in de Zwarte Zee bij Tulcea in Roemenië. Vanaf Tulcea splitst de Donau zich in drie grote armen, die zo'n 6300 kubieke meter water per seconde moeten verwerken. De drie armen zijn:

in het Noorden de breedste (plaatselijk 1000 m) de Bratul Chilia, in het Zuiden de langste Bratul Sf Gheorghe, die 113 km lang is. In het midden de Bratul Sulina welke nog door grote zeeschepen bevaren kan worden.

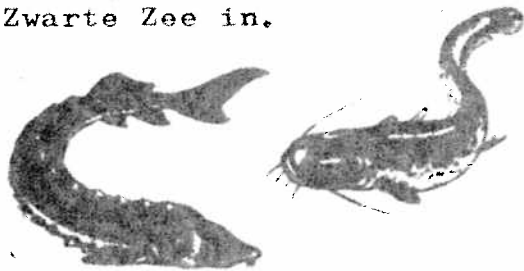

Aalscholver

Deze drie armen verdelen de delta in vier grote gebieden. Ten noorden van de Bratul Chilia het Russische gedeelte van de delta. Daar onder Letea tussen de Bratul Chilia en de Bratul Sulina; verder Sfintu Gheorghe tussen de Bratul Sulina en de Bratul Sf. Gheorghe en het vierde deel ten zuiden van de Bratul Sf. Gheorghe tot het meer Razelm. De gezamenlijke oppervlakte van het deltagebied bedraagt 5.640 km², waarvan 4.470 km² Roemeens gebied is. De rest is Russisch.

Het gehele Donaudelta wordt door talrijke nevenarmen, kanalen en sloten doorkruist, die de vele meren en moerassen met de grote armen verbinden. Ongeveer 87% van het deltagebied staat het gehele jaar onder water en slechts 13% is hoger gelegen vaste land.

Het bodemreliëf van de Donaudelta is aan constante verandering onderworpen, door erosie maar vooral door aanslibbing (2 ton per seconde). De Delta zelf rukt daarvoor jaarlijks aan de mondingen 90 meter verder de Zwarte Zee in.

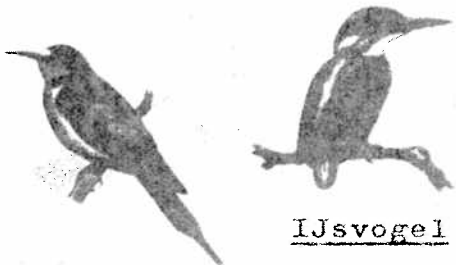
Steur

Meerval

Op deze door water verzadigde bodem heeft zich een rijk en zeer gevarieerde vegetatie ontwikkeld, die de Donaudelta een geheel eigen bekoring geven.

Riet bedekt uitgestrekte vlaktes, over de 250.000 ha,

het grootste rietlandschap ter wereld. Ongeveer 100.000 ha hiervan ontstaat op de zogenaamde drijvende eilanden,

IJsvogel

Bijeneter

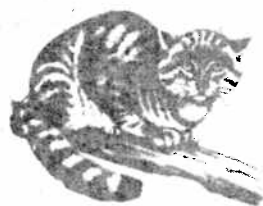
bloemen. Op de droge gedeeltes groeien wilgen en populieren en op sommige plaatsen zijn eikebossen ontstaan, die, begroeid met talrijke slingerplanten, deze bossen een tropisch aanzien geven.

Bijzonder interessant is het bos op de landstrook Grindul Letea ten westen van de monding van de Bratul Chilia; hier zijn de meest verscheidene boom-, struik- en planten soorten op een betrekkelijk klein stuk verzameld. Maar ook de flora tussen de Bratul Sulina en de Bratul Sf. Gheorghe op de Grindul Caraorman is hoogst indrukwekkend.

De fauna van de Donaudelta is een van de soorten rijkste van Europa.

Bijzonder is de visrijkdom met zijn 60 soorten uitzonderlijk. 80% Van de Roemeense visvangst komt uit dit gebied.

Ook vele zoogdieren zijn in de Donaudelta thuis zoals: het wild zwijn, de wolf en de vos, de visotter, de wilde kat, de marterhond en de nerts.

Wilde kat

Kraanvogel

Blauwe reiger

Vos

Wolf

Marterhond

Kroeskoppelikaan

Maar bovenal is het Donaudeltagebied een waar vogelparadijs met zo'n 300 soorten zonder nog de zeldzame en beschermde soorten zoals de pelikanen, lepelaars, de kleine en grote zilverreiger en de purperreiger, de zecarend en ooievaars. Veelvuldig komen eenden, ganzen, plevieren, zwanen, watersnippen en vele soorten steltlopers voor.

Ooievaar

Lepelaar

Witte pelikaan

Grote Zilverreiger

Met het doel de natuurlijke ontwikkeling van de specifieke flora en fauna te behouden en niet te verstoren werden 20 jaar geleden verschillende delen van de Donaudelta tot eerste en tweede rangs beschermde gebieden verklaard. De gezamenlijke oppervlakte van de reservaten bedraagt over de 40.000 ha; daarvan zijn drie grote gebieden permanent en andere kleinere gebieden bepaalde tijden tot beschermd gebied uitgeroepen.

De Donaudelta mag niet met prive boten bevaren worden uitgezonderd de 3 grote rivierarmen. Jacht is in de hele delta verboden en 60 dagen per jaar is ook het vissen verboden.

Het gunstige klimaat, slechts 20 dagen winter (onder 0°) per jaar, en de schoonheid van de Donaudelta trekken vele toeristen. Vanuit Tulcea zijn dan ook allerlei rondvaarten mogelijk.

Ook wij hebben een hele dag rondgevaren in dit geweldig mooie gebied en we hebben erg veel vogels gezien. o.a.

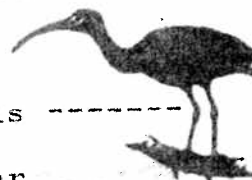

Steltkluut

Kluut

Grote zilverreiger
Kleine zilverreiger
Purperreiger
Blauwe reiger
Ralreiger
Kwak
Woudaapje
Zwarte ibis
Ooievaar
Aalscholver
Witte Pelikanen
Wateral

Oeverlopers, kluut, steltkluut, poelruiter, bijeneter, ijsvogeltje, scharrelaar, en vele anderen.

Onvergetelijk,
Jan van Dommelen.

STICHTING NEDERLANDS COMITÉ BESCHERMING TREKVOGELS

OPGERICHT 1 JANUARI 1974

AFDELING VAN HET EUROPEES COMITÉ TOT VOORKOMING VAN DE MASSALE VERNIETIGING VAN TREKVOGELS

Samenwerkingsverband van:

Bond van Politieambtenaren in Nederland tot Bescherming van Dieren
Nederlandse Sectie van de Internationale Raad voor Vogelbescherming
Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren
Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels
Stichting Het Wereld Natuur Fonds
World Wildlife Rangers van het Wereld Natuur Fonds
Bond van Friese Vogelbeschermings Wachten

PERSBERICHT *

Het Nederlands Comité Bescherming Trekvogels viert dit jaar haar tienjarig bestaan. Sinds haar oprichting in 1974 heeft het comité een prominente rol vervuld bij de bestrijding van de gevaren die trekvogels bedreigen. Vogels die in Europa broeden en in Afrika overwinteren, maken immers twee levensgevaarlijke reizen per jaar.

De jacht op trekvogels in de landen rond de Middellandse Zee vormt op deze tochten een levensgroot gevaar. De vogelmoord vindt in deze landen op alle denkbare manieren plaats; met geweren, klemmen, strikken, netten en lijnstokken. In alle betrokken landen gaat het om een zuivere plezierjacht waarbij het totaal aantal slachtoffers op enige honderden miljoenen per jaar wordt geschat. Aan deze praktijken probeert het comité een eind te maken. De succesvolle formule van het comité houdt in dat vogelbeschermers in het mediterrane gebied worden gesteund met geld, ideeën en materiaal. Zij moeten ter plekke het werk doen; dit is de enige manier om op termijn resultaten te boeken. Met de door haar ingezamelde gelden heeft het comité de afgelopen jaren 70 projecten kunnen financieren. Hiermee was een bedrag van ca. f 500.000,- gemoeid. Met dit geld worden o.a. reservaten gesticht waar de trekvogels een volledige bescherming genieten. Maar ook is een belangrijk deel besteed aan educatieve projecten, o.a. het uitbrengen van eenvoudige vogelgidsjes. Het belangrijkste is echter wel dat door het werk van het comité in de mediter-

rane landen een krachtige natuurbeschermingsbeweging is ontstaan. Gestimuleerd door deze successen heeft het ondersteunend werk van de Noord-europese landen zich sinds kort uitgebreid tot een groot aantal landen in Afrika, zodat nu de gehele Europees-Afrikaanse trekbaan bestreken wordt. Het werk dat tien jaar geleden in Nederland begon heeft dus een enorme vlucht genomen!

cryptogram.

Deze keer een puzzel voor echte denkers, een cryptogram.
Zowel horizontaal als verticaal zijn het allemaal vogels die uit deze rare omschrijvingen komen.
Lees dus goed.

Een paar voorbeelden:

Hij legt zijn hoofd neer bij de verloren
schaakpartij. (6)

Mat - kop

De slede met het laatste stuk. (5)

Ar - end

Niet erkende liefdesbetrekking voor
een bloeiwijze. (11)

Scharrel - aar

Het aantal letters staat tussen haakjes.

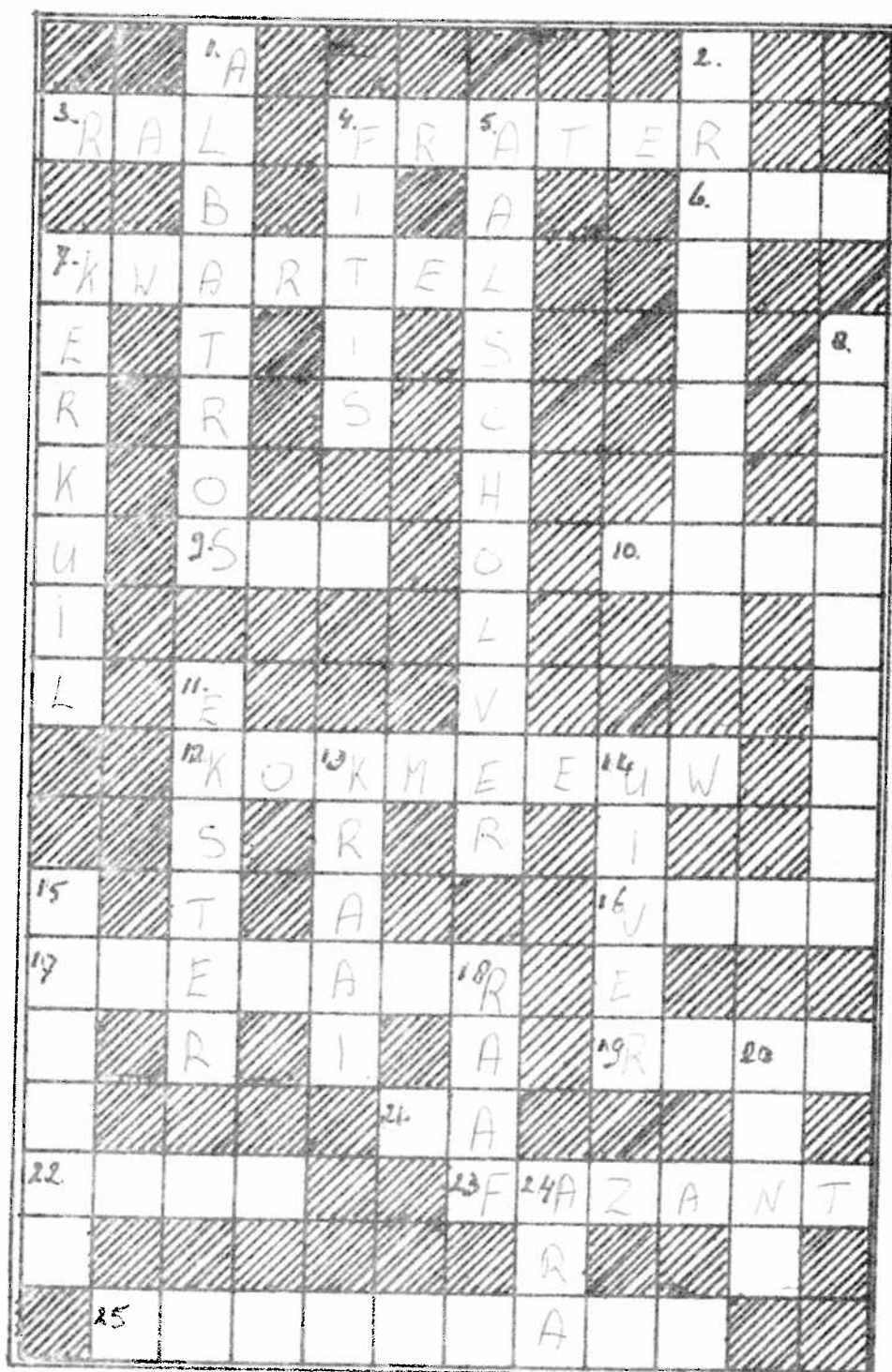
HORIZONTAAL:

3. Het staat er al. (3)
4. Een latijnse broeder. (6)
6. Een onthoofde stootvogel. (3)
7. Een vierde van een oude maat. (7)
9. In dit voedsel hoort geen pee. (3)
10. Met een esje is het 'n slechte 2e hands auto. (4)
11. Hij kookt 'm voor 100 jaar. (8)
15. Blind wordt hij gegeten. (4)
16. Stand van edelen voor een bloeiwijze. (7)
18. Half Rome was er voor de eerstkomende. (4)
21. Kraaiachtige zonder uw deel. (2)
22. De i tweemaal. (4)
23. Achter deze muzieknoot heeft de grondsoort 'n T. (6)
25. Deze raderen draaien zonder en voor de Ned.rivier.(9)

VERTICAAL:

1. Witte radio omroep.(8)
2. Een vurige domoor. (9)
4. In goede conditie zijn in de derde persoon. (5)
5. Deze twee vissoorten zijn niet nabij. (11)
7. De vrucht van de es voor een diep gat. (7)
8. Katachtig roofdier met een jongensnaam. (9)
11. Het eerste kwartier voor een hemellichaam. (6)
13. De stam van wat de haan doet. (5)
14. Dit bolgewas is op grote afstand. ((5)
15. De kraan is afgelopen. (6)
18. De zonnegod vooraf. (4)
20. Hetzelfde eraf. (4)
24. De slede en 't rondwarshout zijn gekoppeld. (3)

Stuurt U de 27 vogelnamen vóór 15 november in aan Jan van Dommelen, Willemstraat 7, 5402VL Uden.
Voor de winnaar ligt een leuk prijsje te wachten.

Waar het gezichtsveld ophoudt gaan de Swift prismakijkers verder.

ker voor welk doel, waarin Swift kijkers zich onder-

scheiden van anderen, op grond waarvan U een kijker selecteert. Een neutraal testrapport, gratis beschikbaar, overtuigt U van de kwaliteit. Bovendien Swift geeft U nog een leven lang garantie ook. En dat doet men niet zomaar. Dat kan alleen als je zeker van je zaakje bent, wanneer je objectief het verst bent.

Swift kijkers zijn een combinatie van Amerikaanse Know How en Japanse precisie. Naast kijkers voor algemeen gebruik brengt Swift een minikijker, observatiekijkers, Audubon natuurskijker, Stormking Luchtverkenningen en marinekijker, elegante en compact gebouwde dakkant kijkers. Swift vertelt U in de catalogus welke kij-

Swift een combinatie van Amerikaanse know-how en Japanse precisie.

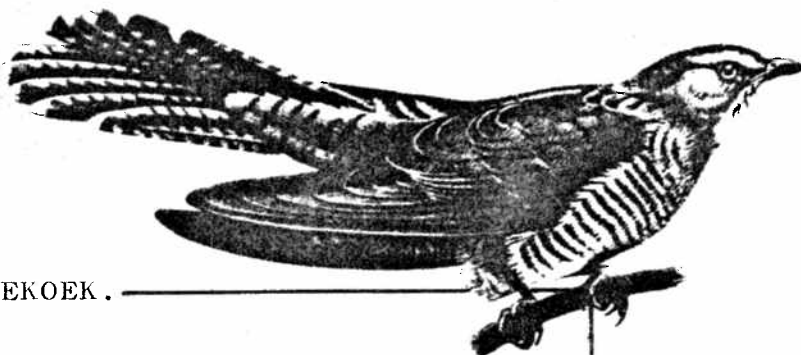
Uw Swift Dealer:

van Maaren Optiek

Marktstraat 8 Uden

04132 - 61616

Importeur Benelux: Technowa bv, 1521 NE Wormerveer

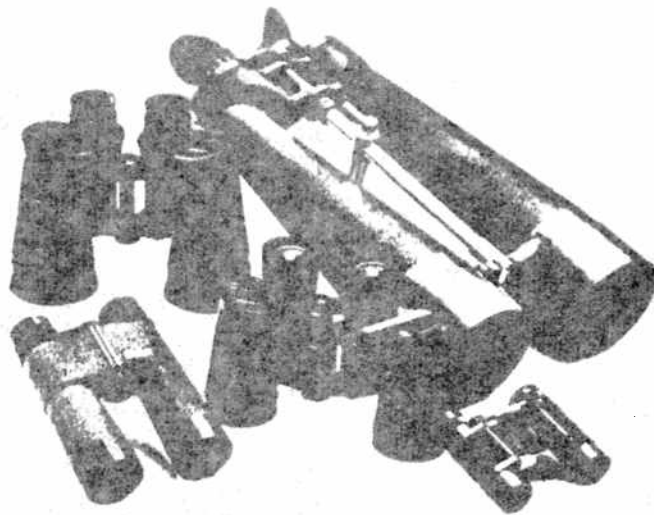
OP EEN KOEKOEK.

Een koekoek wilde te Schalkhaar haar ei kwijt, maar de grasmus daar, op zo'n verrassing niet verzot, werd woedend en het duurde tot de daaropvolgende maand mei eer het weer koekoek was en ei.

— Kees Stip. —

Maaren Optiek

Administratie: Postbus 77 - 5260 AB Vught - Dr. Hillenlaan 9 - telefoon 073-567960

's-Hertogenbosch, Schapenmarkt 5, Tel. 073-132555
Helmond, Veestraatpromenade 19, Tel. 04920-22637 - Venlo, Vleesstraat 71, Tel. 077-14075
Oss, Burgwal 82, Tel. 04120-25262 - Uden, Marktstraat 8, Tel. 04132-61616 - Horst, Steenstraat 6, Tel. 04709-4629
C. van Maaren Optiek b.v. Ingeschreven K.v.K. 's-Hertogenbosch no. 41848

Wij, als bestuur van Vogelwacht Uden, zijn verheugd u te kunnen mededelen, dat wij erin geslaagd zijn, om met de firma van Maaren Optiek te Uden, een afspraak te kunnen maken over de levering van Kijkers en andere optische hulpmiddelen.

Deze afspraak komt erop neer, dat van Maaren Optiek ons een korting verleend van vijftientwintig gulden, bij aanschaf van een kijker e.d.

Van Maaren Optiek is uw Swift dealer voor Uden en omgeving en daardoor is het voor ons als leden erg gemakkelijk, om eens de totale kollektie van de Swift prismakijkers te aanschouwen.

Wellicht overbodig te vermelden, dat ingeval van eventuele garantieclaims wij niet langer zijn aangewezen op de door onszelf te onderhouden contacten met de leverancier, maar gebruik kunnen maken van het als goed bekend staande serviceapparaat van de firma van Maaren.

Indien u nadere inlichtingen wenst of de overzichtelijke Swift-folder wilt aanvragen, kunt u rechtstreeks contact opnemen met Van Maaren Optiek.

Het bedrijf is gevestigd aan de Marktstraat 8 te Uden, en bereikbaar onder telefoonnummer 04132-61616.

Wij hopen dat het bestuur u hiermede een dienst heeft bewezen en rekenen op een goede samenwerking.

